

В.С. ДРОБ'ЯЗКО

**КОЛЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ
АВТОРСЬКИМ ПРАВОМ І
СУМІЖНИМИ ПРАВАМИ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД
І НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА**



АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В.С. ДРОБ'ЯЗКО

КОЛЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ АВТОРСЬКИМ
ПРАВОМ І СУМІЖНИМИ ПРАВАМИ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД І НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА

КИЇВ 2006

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Науково-дослідного інституту
інтелектуальної власності АПрН України
(протокол від 26 вересня 2006 р. №8)*

УДК 347.

В.С. Дроб'язко.

Колективне управління авторським правом і суміжними правами: європейський досвід і національна практика. — К.: ПП "Авокадо", 2006. — 88 с.

У дослідженні на підставі аналізу теоретичних положень та практичного досвіду використання основних сфер та форм колективного управління авторським правом і суміжними правами розглянуто питання становлення колективного управління та його роль у здійсненні авторського права і суміжних прав. Значна увага приділяється питанням колективного управління: праву на публічне виконання музичних творів "малих форм", механічними правам, правам на публічне виконання драматичних творів, праву слідування, правам виконавців і виробників фонограм тощо.

Видання розраховане на наукових співробітників, фахівців-юристів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, підприємців, усіх, хто цікавиться проблемами удосконалення колективного управління авторським правом і суміжними правами.

Рецензент

Ю.М. Капіца, кандидат юридичних наук,
директор Центру інтелектуальної власності
та передачі технологій НАН України

© В.С. Дроб'язко, 2006

1. ПОНЯТТЯ І СТАНОВЛЕННЯ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗДІЙСНЕННІ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Виключне право автора використовувати свій твір або дозволяти його використання іншим особам є одним з основних елементів авторського права і суміжних прав. Однак за своєю суттю виключне право має не тільки заборонний характер. Оскільки мета цього права не полягає виключно у тому, щоб на його основі правоволоділець мав право забороняти іншим особам використання свого твору. Він може, звичайно, забороняти використання твору, але справжня цінність виключного права полягає у тому, щоб його володілець мав гарантії, що твір використовуватиметься способами, які відповідають його намірам та інтересам.

Виключне право може використовуватись найповніше у тому разі, якщо воно використовується самим правоволодільцем на індивідуальній основі. Тоді правоволоділець може здійснювати контроль за використанням свого твору, може особисто приймати рішення щодо економічних умов його використання, а також може уважніше слідкувати за дотриманням належним чином його майнових і немайнових прав.

Проте ще задовго до утворення міжнародної системи охорони авторського права існували певні права, перш за все, право на публічне виконання недраматичних творів, які могли здійснюватися на індивідуальній основі з великими труднощами. З появою нових технологій сфера, в якій індивідуальне здійснення прав неможливе або, принаймні, непрактичне, постійно і швидко розширювалась. З'явилося багато інших випадків, коли правоволоділці не могли індивідуально відслідковувати використання своїх творів, вести переговори з користувачами і стягувати з них авторську винагороду.

У таких випадках час від часу виникала думка, що, якщо виключні права не можуть бути здійснені традиційним способом на індивідуальній основі, вони повинні бути або вза-

галі ліквідовані, або зведені лише до права на одержання винагороди. Причина, через яку у багатьох випадках авторське право і суміжні права не можуть бути здійснені правоволодільцем на індивідуальній основі, полягає у тому, що твори використовуються великою кількістю користувачів. Окремий правоволоділець не в змозі індивідуально відслідковувати всі ці використання, провести переговори з користувачами і зібрати винагороду.

У таких випадках найбільш прийнятним способом є **колективне управління виключними правами**. У межах системи колективного управління правоволоділці уповноважують організації колективного управління здійснювати управління їх правами: відслідковувати використання їхніх творів, вести переговори з можливими користувачами, видавати їм ліцензії за відповідну винагороду і за певних умов збирати таку винагороду та розподіляти її між правоволодільцями. Все це може розглядатися як визначення колективного управління.

За такого колективного управління контроль з боку правоволоділців за певними аспектами здійснення їх прав стає більш або менш опосередкованим. Якщо ж система колективного управління функціонує належним чином, ці права зберігають свій виключний характер і, таким чином, найкраще з усього можливого виявлять себе у сучасних умовах, хоча б і шляхом колективного управління.

Перш за все система колективного управління служить **інтересам володілців авторського права і суміжних прав**, але вона також надає переваги і **користувачам**, які таким чином можуть одержати доступ до необхідних їм творів найпростішим способом. Оскільки колективне управління знижує витрати на переговори з користувачами стосовно відслідковування використання і збору винагороди, ця система є порівняно дешевою.

Як правило, функціонують **повністю** розвинені системи колективного управління. Разом з тим існують випадки, коли

правоволодільці уповноважують організацію колективного управління виконувати лише деякі з її функцій. Так, наприклад, автори драматичних творів, як правило, безпосередньо ведуть переговори і укладають договори з театрами, в яких визначають розмір своєї винагороди. Автори драматичних творів доручають організаціям колективного управління лише збір та перерахування їм винагороди.

Спеціального розгляду потребують випадки **часткового колективного управління**, а саме управління за наявності у законі примусових ліцензій. Причиною того, що управління у цих випадках неповне, є неповнота самих прав, управління якими здійснює організація, бо управління у цьому разі здійснюється не правами, що мають виключний характер, а лише правом на одержання винагороди.

Хоча колективне управління розглядається як найприйнятніша схема, яка дозволяє уникнути застосування примусових ліцензій, організації колективного управління можуть відігравати, а в багатьох випадках і дійсно відіграють важливу роль, також і у випадках застосування примусових ліцензій. Хоча ці організації й не видають ліцензій, вони можуть вести переговори про розмір винагороди, а також, у відповідних випадках, збирати і розподіляти її.

Отже, з метою забезпечення майнових прав володільців авторських і суміжних прав у випадках, коли здійснення прав на індивідуальній основі значною мірою обтяжене або неможливе, створюються організації управління майновими правами на колективній основі.

Відповідно до ст.47(1) Закону України "Про авторське право і суміжні права" (далі — Закон), суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління.

У ст.1 Закону дано наступне визначення організації колективного управління майновими правами: ***організація, що управляє на колективній основі майновими правами***

суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку.

2. ОСНОВНІ СФЕРИ І ТИПОВІ ФОРМИ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ АВТОРСЬКИМ ПРАВОМ І СУМІЖНИМИ ПРАВАМИ

2.1. Гносеологічні аспекти утворення організацій колективного управління

Перші авторські товариства, які не тільки об'єднували авторів, а й боролись за визнання їх прав, були створені у **Франції**.

Створення першого подібного товариства тісно пов'язано з іменем Бомарше. Він вів правові битви проти театрів, які неохоче визнавали майнові і немайнові права авторів. Це призвело до створення за його ініціативою у 1777 році **Бюро з драматичного законодавства**, яке пізніше було трансформовано у **Товариство драматичних авторів і композиторів (SACD)**, що стало першим товариством колективного управління правами авторів.

Через півстоліття Оноре де Бальзак, Олександр Дюма, Віктор Гюго та інші французькі письменники, наслідуючи приклад Бомарше, створили **Товариство літературних авторів (SGDL)**, засідання першої генеральної асамблеї якого відбулося наприкінці 1837 року.

Події, які підштовхнули до створення розвиненої системи колективного управління, відбулися у 1847 році, коли два композитори Поль Енріон і Віктор Парізо, а також автор слів Ернест Бурже, підтримані їх видавцем, порушили судовий позов проти кафе "Амбасадор" на Єлисейських полях у Парижі, де виконувалась музика. Ці автори вважали несправедливістю той факт, що вони повинні платити за місця та їжу у кафе, у той час як ніхто не мав навіть наміру платити за публічне виконання їхніх творів оркестром.

Автори вдалися до сміливого і логічно правильного рішення про те, що вони не платитимуть, допоки не заплатять їм. Автори виграли цю справу у суді і в результаті володілець кафе був зобов'язаний виплатити їм велику авторську винагороду. Дане судове рішення відкрило нові можливості для композиторів і авторів текстів.

Разом з тим стало цілком зрозуміло, що самотійно автори не зможуть відслідковувати використання творів і реалізувати свої права. Розуміння цього призвело до створення у 1850 році **Товариства по збору гонорару**, яке згодом було замінено нині діючим **Товариством авторів, композиторів і музичних видавців (SACEM)**.

На межі XIX і XX століть подібні авторські організації (так звані товариства з управління правами на публічне виконання) були створені практично у всіх європейських і деяких інших країнах. Між цими організаціями швидко розвивалося співробітництво, і вони відчували необхідність створення міжнародного органу для координації своїх зусиль по забезпеченню більш ефективної охорони прав авторів у всьому світі. У червні 1926 р. делегати з 18 товариств утворили **Міжнародну конфедерацію товариств авторів і композиторів (CISAC)**.

Членство авторських товариств у CISAC відтоді постійно розширювалося і нині до цієї організації, крім традиційних товариств, входять і товариства, що управляють правами на інші види творів (такі, як твори образотворчого мистецтва і аудіовізуальні твори).

Відповідно до ст.5 Статуту CISAC під організацією, що управляє правами авторів, розуміється організація, яка:

" (і) має за свою мету і ефективно забезпечує просування немайнових інтересів авторів і захист їхніх майнових інтересів, а також

¹ Коллективное управление авторским правом и смежными правами: Исследования и рекомендации по созданию и деятельности организаций по коллективному управлению правами. —

(ii) має у своєму розпорядженні ефективний механізм для збору і розподілу авторської винагороди і несе повну відповідальність за операції, пов'язані з управлінням правами, які довірені організації авторами, а також

(iii) не управляє (за винятком допоміжної діяльності) правами виконавців, виробників фонограм, організацій мовлення або інших володільців прав"¹.

Організація, діяльність якої відповідає тільки першій або тільки другій умові, може бути прийнята до CISAC виключно як асоційований член.

З розвитком нових технологій, що зумовили появу нових видів творчості і нових способів використання охоронюваних авторським правом творів, а також до визнання деяких нових видів суміжних прав, були створені нові типи організацій колективного управління правами, які заснували, у свою чергу, й нові міжнародні неурядові організації.

Розглянемо типові системи колективного управління авторським правом і суміжними правами.

2.2. Колективне управління правом на публічне виконання музичних творів "малих форм"

Під час створення перших товариств колективного управління правами на публічне виконання це право означало тільки право на виконання твору виконавцями перед слухачами. Потім поняття "права на публічне виконання", управління яким здійснювалось такими товариствами, стало значно ширшим.

Типовий договір CISAC "Про взаємне представництво інтересів між товариствами управління правами на публічне виконання" ("Типовий договір CISAC") містить наступне визначення: "Відповідно до умов цього договору вираз "публічне

¹ Коллективное управление авторским правом и смежными правами: Исследования и рекомендации по созданию и деятельности организаций по коллективному управлению правами. — ВОИС, Женева, 1990. — С. 12.

виконання" включає у себе всі звуки і виконання, що доводяться до публіки у будь-якому місці на території діяльності кожного з договірних товариств будь-яким способом, незалежно від того, чи відомий даний спосіб і чи використовується він на практиці, або він буде винайдений і буде введений у практику у період дії цього договору. "Публічне виконання" включає, зокрема, "живе" інструментальне або вокальне виконання, виконання за допомогою механічних засобів і такі, як грамплатівки, проводи, звукові доріжки (магнітні та інші), виконання шляхом показу фільму (звукового фільму), шляхом розповідження і передачі (передача по радіо і телебаченню, незалежно від того, чи здійснюється безпосередня або відкладена передача і т.д.), а також будь-яким процесом безпроводового прийому (радіо і телевізійні приймальні апарати, телефонні приймальні апарати тощо), а також інші подібні засоби і пристрої тощо"².

Музичні твори "малих форм" — це ті твори, управління якими, як правило, здійснюється колективно, а музичні твори "великих форм" — це твори, управління якими, принаймні, ліцензування яких здійснюється на індивідуальній основі.

Недраматичні музичні твори - це твори "малих прав", а музично-драматичні — це твори "великих прав".

Організації управління правами на публічне виконання творів, в основному, є авторськими товариствами (на додаток до згаданого САСЕМ у Франції, можна назвати АСКАП у США, Пі-Ер-ЕС у Великобританії, ГЕМА у ФРН, СІАЕ в Італії, СГАЕ в Іспанії, СУІСА у Швейцарії, ЗАІКС у Польщі, САДАІК в Аргентині, РАІВ у РФ).

Як правило, композитори і автори тексту передають свої права на публічне виконання організаціям колективного управління на певний строк або без обмеження часу. Таке передавання права організаціям колективного управління включає також права на публічне виконання майбутніх творів автора. Передання здійснюється на основі статутів і правил ор-

ганізацій колективного управління, з якими автор прямо чи опосередковано погоджується на момент вступу в члени такої організації. За загальним правилом організація колективного управління має виключне право давати дозвіл на використання творів, включених до її репертуару. Самі ж автори, як правило, не можуть здійснювати свої права на публічне виконання, передані організації.

Зазвичай ставки авторської винагороди та інші умови ліцензування є предметом переговорів з об'єднаннями користувачів. Існують практичні та більш оновлені списки творів і правоволодільців на електронних носіях: CAE — список правоволодільців (композиторів, авторів і видавців), що показує їх належність до різних товариств; WWL — світовий список найбільш використовуваних творів; GAF — файл генеральних угод.

Як правило, організації управління правами на публічне виконання одержують певну інформацію про програми від радіо і телеорганізацій, а також програми концертів. В інших випадках використовується вибіркового метод. Інспектор організації колективного управління регулярно відвідує практично всі місця, де відбувається публічне виконання (ресторани, бари тощо) і збирає інформацію про програми у вигляді списків виконаних музичних творів.

Адміністративні витрати товариств колективного управління правами на публічне виконання становлять, як правило, близько 20-30%. Більшість організацій відраховують до 10% зібраних сум гонорару на культурні та соціальні цілі.

Правила розподілу гонорару становлять собою добре розроблену пайову систему, що відображає як значення самого твору, так і характер його використання.

2.3. Колективне управління механічними правами

Поняття "механічні права" у більшості випадків означає право автора дозволяти відтворення його твору у формі запису (звукозапису або аудіовізуального запису), здійсненого ме-

ханічним способом в широкому розумінні цього слова, включаючи електроакустичні та електронні способи. Найбільш типовим і економічно важливим "механічним правом" є право автора музичного твору і автора тексту дозволяти звуковий запис своїх творів.

Деякі країни застосовують примусові ліцензії (Індія, Ірландія, Японія, Швейцарія, США). Розмір гонорару, що виплачується за механічний запис, встановлюється або законом, або компетентним органом. В інших країнах існує можливість встановлювати окремі елементи системи виплати винагороди на договірній основі.

Міжнародною неурядовою організацією, яка об'єднує товариства управління механічними правами, є **Міжнародне бюро товариств управління правами на механічний запис і відтворення (ВІЕМ)**.

Первісно ВІЕМ було створено у 1929 році як французьке цивільно-правове товариство. Відтоді його юридичний статус і основні функції зазнали змін. Певний час ВІЕМ діяло як централізоване агентство для його членів, яке здійснювало безпосереднє ведення переговорів з представниками фонографічної промисловості щодо розміру ставок винагороди і самостійно здійснювало її збір. Нині кожна національна організація-член ВІЕМ самостійно збирає винагороду зі своєї національної фонографічної промисловості, проте ВІЕМ продовжує діяти як орган, який централізовано здійснює переговори з представниками цієї промисловості.

Одним з головних партнерів, з якими ВІЕМ веде переговори, є **Міжнародна федерація фонографічної індустрії (IFPI)**, створена у 1933 році. Між ВІЕМ і IFPI існує типовий договір, який час від часу переглядається і втілюється у життя шляхом укладення індивідуальних договорів між національними товариствами — членами ВІЕМ і національними виробниками фонограм.

Типовий договір ВІЕМ/IFPI стосується, зокрема, наступних питань:

- дозвіл використовувати репертуар ВІЕМ (так званий світовий репертуар);
- визначення розмірів авторської винагороди і способів її обчислення;
- місце виплати (в країні виробника або в країні продажу); строк виплати;
- умови експорту; деякі винятки щодо зобов'язань з виплати винагороди (безоплатні примірники для реклами, повернені примірники тощо);
- аудит і кількість відтворених примірників.

Розподіл винагороди здійснюється на основі повних даних про фактичне використання творів. При розподілі відсутня пайова система, в якій можуть переважати суб'єктивні елементи.

2.4. Колективне управління правами на публічне виконання драматичних творів

У 1791 році в рамках французького авторського товариства SACD у Парижі було засноване **Генеральне агентство**, яке мало свої представництва в основних провінційних центрах. Автори інформували товариство, а через нього - і театри, про основні умови (включаючи, зокрема, розмір гонорару), на основі яких вони були б готові вести переговори про надання дозволу на використання їх драматичних (або музично-драматичних) творів.

На основі цих загальних умов укладались окремі договори, а Генеральне агентство SACD збирало і після вирахування витрат розподіляло винагороду серед авторів. Хоча з часом у цій діяльності з'явилися нові елементи, система колективного управління SACD залишалась практично тією самою. Ця система складається з наступних трьох елементів: загальні договори, окремі договори, а також збір і розподіл винагороди на основі окремих договорів.

Як правило, між товариством і організаціями, які представляють театри, укладаються договори загального ха-

рактеру. Такі загальні договори включають деякі мінімальні умови, зокрема, базову ставку авторської винагороди, яка, наприклад, у Парижі становить 12% загальної суми доходу. У конкретних договорах не можуть міститися умови, які погіршують становище автора, водночас до них можуть бути включені кращі для авторів положення.

Конкретні договори, які укладаються з кожним театром і на кожний твір, зазвичай базуються на мінімальних умовах загального договору (з можливістю включення до договору кращих для автора умов). SACD повинен запитувати згоду автора на укладення кожного конкретного договору. У даному разі товариство діє тільки як представник автора.

Простіша система існує у сфері діяльності любительських театрів. Авторам пропонується передати товариству (з певними обмеженнями і на певних умовах) право дозволяти публічне виконання на умовах загального договору, укладеного з Федерацією любительських театрів. Переважно автори вибирають саме цю спрощену схему.

Представники SACD регулярно здійснюють відслідковування виконання на території своєї діяльності і збирають авторську винагороду. Винагорода розподіляється між тими авторами, котрі є володільцями прав на твори, за публічне виконання яких виплачується авторська винагорода.

Товариство вираховує із зібраної авторської винагороди встановлені відрахування на адміністративні витрати (від 8 до 9,5% залежно від географічної зони) і збори на соціальне страхування. Залежно від фінансових результатів звітного періоду частина утриманих коштів може бути повернена авторам, оскільки SACD дотримується принципу, відповідно до якого утримуватися можуть лише фактичні адміністративні витрати.

SACD також управляє правами на використання творів на радіо і телебаченні, а також на використання аудіовізуальних творів. У цій сфері діє повне колективне управління. SACD укладає договори з радіо і телекомпаніями, збирає винагороду і розподіляє її між конкретними правоволодільцями.

2.5. Колективне управління правом слідування

Відповідно до ст.14 ter Бернської конвенції відносно оригіналів творів мистецтва і оригіналів письменників і композиторів автор, а після його смерті особи або уповноважені національним законодавством установи користуються невідчужуваним правом часткової участі у кожному продажі товару, що слідує за першим його відступленням, здійсненим автором твору.

Право слідування, як правило, охоплює оригінальні твори мистецтва, проте в деяких країнах воно охоплює і оригінальні рукописи.

Існують два методи обчислення розміру ставки збору у сфері права слідування. Перший обчислює такий збір, виходячи з підвищення ціни твору за кожного його перепродажу, другий — на основі ціни кожного продажу.

Найкраще вирішення проблеми практичної реалізації права слідування з використанням системи колективного управління відбулося у **Німеччині**.

Тут право слідування було введено Законом про авторське право 1965 року і застосовується не тільки у разі продажу на публічних аукціонах, а й у випадках продажу через дилерів. Проте первинно закон не містив жодних процедур з практичного застосування цього права. Аукціоністи й дилери відмовлялись платити збір на тій підставі, що вони не є продавцями, і в той же час під приводом охорони комерційної таємниці не розкривали імен і адрес продавців.

Тривала судова процедура завершилась рішенням Верховного суду 1971 року, відповідно до якого аукціоніст і дилер можуть відмовитися повідомити ім'я і адресу продавця тільки за умови, що вони самі заплатять винагороду. Проте обов'язку надавати таку інформацію встановлено не було.

Закон від 10 листопада 1972 року завершив роботу з прийняття правил практичного застосування права слідування. Цей Закон ввів загальний обов'язок надання інформації,

визначив розмір збору — 5% від ціни перепродажу, межу ціну, з якої починається застосування права слідування, у розмірі 100 німецьких марок. У новому Законі авторським товариствам відводилась значна роль. Правом вимагати надання інформації були наділені лише авторські товариства, це було зроблено з метою захисту аукціоністів і дилерів від великої кількості індивідуальних запитів.

У 1980 році був зроблений подальший важливий крок для використання можливостей колективного управління. Був підписаний договір між BILD-KUNST, авторським товариством, що управляє правами художників, і організацією, що об'єднує дилерів, які діють у сфері продажу творів мистецтва. Угода стосувалась творів, створених у XX столітті.

Дилери, що діяли у сфері продажу творів мистецтва, зобов'язались платити 1% від обігу всіх продажів творів мистецтва, створених у XX столітті. Ця ставка базувалась на передбаченні, що щорічний обіг дилерів становив 100 млн. німецьких марок, а виплати, які необхідно здійснювати відповідно до права слідування разом із введеними у 1980 році виплатами на соціальне страхування, зросли до 1,5 млн. німецьких марок.

Було узгоджено, що якщо обрахована таким чином сума буде нижчою за рівень, що базується на цьому положенні, то матимуть місце подальші переговори.

На свої адміністративні витрати BILD-KUNST отримує 20%. Відповідно до порядку розподілу, чинного у товаристві, зі збору, належного спадкоємцям авторів, відраховується 10% до фонду підтримки нових авторів; з винагороди, належної живим авторам, 10% відраховується як платіж до фонду соціального страхування і ще 10% відраховується до фонду підтримки творчості.

У **Франції** до прийняття Закону 1957 року діяло наступне правило. У тому разі, якщо правоволоділець виконував певні формальності (оформляв заяву), державний службовець вираховував винагороду, що виникла через право

слідкування, із суми, належної продавцеві. Протягом трьох днів після продажу відрахована сума утримувалася на користь художника і передавалась або агенту художника, або самому художнику. Якщо вимога про передачу утриманої винагороди не з'являлась, державний службовець зобов'язаний був протягом місяця інформувати володільця прав рекомєнтованим листом. По закінченні трьох місяців обов'язок службовця припинився шляхом повернення продавцеві утриманої суми.

Після введення у дію Закону 1957 року зазначена система перестала застосовуватись, і шляхом укладення угоди між авторськими товариствами і Національною палатою аукціоністів та із врахуванням раніше чинної практики була заснована система збору винагороди, що виникає відповідно до права слідкування.

Авторські товариства (SPADEM і ADAGP) повідомляють дані про всіх своїх членів до секретаріату Національної палати аукціоністів, яка, в свою чергу, передає ці дані своїм членам. Каталог продажу або список виставлених на продаж творів регулярно надсилається до авторських товариств. Використовуючи ці дані, а також бюлетені про аукціонні продажі, авторські товариства здійснюють жорсткий контроль за продажами.

Агенти товариств відвідують деякі аукціони, особливо ті, які проводяться без каталогів і без реклами. На підставі цієї інформації авторські товариства складають списки творів своїх членів, які виставляються для продажу і підпадають під дію права слідкування. Ці списки незадовго до початку аукціону передаються аукціоністу. Аукціоніст проставляє на них ціну продажу кожного твору і разом з винагородою повертає списки до відповідних авторських товариств. Ця процедура робить здійснення зборів за право слідкування легким і недорогим заходом.

В **Угорщині** діє також досить проста система, в якій провідну роль відіграє **HUNGART** (організація колективного

управління). Збори винагороди відповідно до права слідування (5% від ціни перепродажу) повинні перераховуватися цій організації, яка після відрахування своїх адміністративних витрат, виплачує їх правоволодільцям.

Існують й інші організації колективного управління у сфері використання прав на твори мистецтва. Такими організаціями є VBC в Австрії, DDG BEELDRECHT у Нідерландах, BONUS у Швеції, DACS у Великобританії.

2.6. Колективне управління правами на репрографічне репродукування творів

Репрографічне репродукування стало першим важливим технологічним проривом після паризького перегляду Бернської конвенції у 1971 році, що серйозно зачепив питання авторського права, відносно якого колективне управління було визнано найкращим вирішенням проблеми.

Перш за все необхідно навести приклад **Федеративної Республіки Німеччини**, бо ще у Законі про авторське право 1965 року було вміщено досить деталізовані положення стосовно як самого права на відтворення, так і його обмежень. Хоча ці положення не мали безпосереднього відношення до репрографічного репродукування, малося на увазі, що вони також застосовні до такого відтворення.

Законодавець врахував рішення **Федерального суду** 1955 року з питань фотокопіювання, яке стосувалося відтворення статей з наукових журналів однією промисловою фірмою для їх використання експертами фірми. **Федеральний суд** постановив, що зазначена діяльність слугувала комерційним цілям фірми і тому вона не була вільним використанням відповідно до визначення використання в особистих цілях, а порушенням авторського права. Це рішення призвело до укладення угоди між **Федерацією німецької індустрії** та **Асоціацією німецьких книготоргівців** з питань фотокопіювання статей з періодичних видань для внутрішнього використання.

Закон про авторське право 1965 року дозволив виготовлення окремих копій творів для їх використання в особистих цілях без виплати винагороди. Також було дозволено виготовляти або доручати виготовлення окремих копій творів з метою чийогось власного наукового дослідження для їх включення до внутрішніх файлів, а також для будь-якого іншого внутрішнього використання.

Такі дії дозволялись відносно невеликих уривків з опублікованих творів і окремих статей, опублікованих у газетах та інших періодичних виданнях, а також відносно творів, видання яких припинено, а володілець авторського права це може бути знайдений (якщо володілець авторського права може бути знайдений і твір не перевидавався протягом трьох років, автор може відмовити в такому відтворенні тільки з вагомих підстав). Закон про авторське право також встановив, що у тому разі, якщо відтворення здійснюється з комерційною метою, автору слід виплачувати справедливую винагороду.

На підставі вищезазначених положень товариства ФРН колективного управління авторськими правами уклали ряд ліцензійних угод. Так, у 1982 році товариство ФРН управління літературними правами (**WORT**) уклало угоди з міністерствами культури ландтагів стосовно репрографічного репродукування охоронюваних творів у школах, передбачивши в них виплату щорічної одноразової суми. Для того, щоб розподілити ці суми, у деяких школах були проведені спеціальні дослідження. WORT збирав також значні суми і за угодами стосовно копіювання з комерційною метою.

Закон від 24 червня 1985 року вніс певні зміни до цієї системи. За новим законом дозволялось виготовляти або дозволяти виготовлення копій невеликих творів або окремих статей, опублікованих в газетах, для особистого користування, а також з метою освіти у некомерційних освітніх установах у кількості, необхідній для одного шкільного класу або для державних іспитів у школах, університетах та інших некомерційних освітніх установах.

Абсолютна заборона на репрографічне відтворення без згоди автора була введена у трьох випадках, а саме: у тих випадках, коли репродукуванню підлягає вся книга або все періодичне видання, у разі репродукування графічного запису музики (ноти), а також у разі репродукування комп'ютерних програм.

Найбільш значна зміна полягала у введенні до закону ліцензії для випадків, які не вимагали згоди автора на відтворення. Законодавець установив, що починаючи з 1985 року, технічний розвиток призвів до такого розміру копіювання в особистих цілях, яке стало безпідставно завдавати шкоди законним інтересам авторів. На думку законодавця, ця шкода повинна бути усунена або, принаймні, зменшена шляхом введення положень, що зобов'язують виплачувати справедливую винагороду за таке використання. Тому для репрографічного репродукування в особистих цілях до закону були введені ліцензії.

Нове законодавство проводить розмежування між домашнім і не домашнім копіюванням. До уваги береться те, що нині у приватному користуванні знаходиться мало ксерокопіювальних апаратів, тому вони значно рідше використовуються для копіювання охоронюваних творів, ніж ксерокси, що знаходяться у бібліотеках, освітніх установах та інших подібних місцях, де є охоронювані авторським правом твори, які можна скопіювати у значно більшій кількості. У цьому зв'язку була введена змішана система здійснення зборів.

Одним з елементів цієї системи є збори за обладнання, які виплачують виробники або імпортери (розмір зборів встановлювався на той момент законом у розмірі від 75 до 600 німецьких марок залежно від потужності копіювального апарату). Цей збір повинен сплачуватися за кожну машину, незалежно від того, чи використовується вона у домашніх або не домашніх умовах, у вигляді паушальної суми, що відповідає обсягу охоронюваного авторським правом матеріалу, зазвичай копіювального такою машиною. На додаток до збору за облад-

нання виплачувався також збір за ксерокопіювання (0,05 німецької марки за кожен сторінку стандарту А4 зі шкільного підручника, 0,02 німецької марки за кожен сторінку стандарту А4 з інших творів). При цьому до уваги брався той факт, що за не домашнього використання копіювальних машин (у школах, університетах, публічних бібліотеках, ксерокопіювальних організаціях тощо) охоронювані твори копіюються у значно більшій кількості.

Розмір збору за ксерокопіювання встановлюється на основі вибіркового методу. У ряді спеціально відібраних і найбільш показових у своїй галузі організацій було вивчено, в якому відсотковому відношенні знаходиться копіювання охоронюваних творів відносно до всього копійованого цією організацією матеріалу. Ці дані застосовуються, коли йдеться про встановлення розміру збору за фотокопіювання у співставних організаціях. Закон встановлював, що право збору винагороди за фотокопіювання може бути реалізоване тільки через організації колективного управління.

Хоча ця система і може здаватися простою, проте є свідчення того, що важко визначити кількість копій, за які необхідно сплатити збір. У цьому зв'язку WORT обрало метод укладення з різними організаціями, що використовують копіювальні апарати, угод, в яких узгоджується паушальна сума, належна виплаті. Ця сума визначається на основі статистичних досліджень, що відображають обсяг і структуру репрографічного репродукування охоронюваних творів.

WORT після відрахування коштів на покриття своїх адміністративних витрат 70% зібраної винагороди розподіляв серед авторів літературно-художніх творів і 50% - серед авторів наукових творів. Решта сум, зібраних за репродукування цих категорій творів, розподіляється серед видавців. У тому разі, якщо контракт між автором і видавцем передбачав інший розподіл, вони повинні перерозподілити платіж між собою.

Приклад **Нідерландів**, що були також серед перших країн, які врегулювали на законодавчому рівні питання про

репрографічне репродукування, засвідчує, яке важливе значення має добре функціонуюча система колективного управління для сприятливого вирішення проблеми у цій галузі.

Перші положення про репрографічне репродукування з'явилися у 1972 — 1974 роках, але вони не зачепили обмеження права на відтворення, відповідно до яких, як правило, дозволялось вільне відтворення кількох копій творів для особистого користування. У цьому відношенні Закон про авторське право навіть більш сприятливий стосовно урядових установ, бібліотек, освітніх установ та інших державних організацій. Цим установам дозволялося виготовляти для своїх внутрішніх потреб навіть більше ніж декілька копій.

Врешті решт таке право було надано і комерційним організаціям. Іншими словами, вони могли виготовляти копії у такій кількості, яка була б "у розумних межах". Проте ця велика кількість виготівників копій зобов'язана виплачувати справедливую винагороду.

Винагорода, виплачувана урядовими установами, бібліотеками, освітніми установами та іншими державними організаціями, була встановлена у розмірі 0,25 гульдена за копії однієї сторінки з творів не наукового характеру. Бібліотеки могли робити окремі копії статей для користувачів і для міжбібліотечного обміну без виплати винагороди.

Фонд REPROECHT — нідерландська організація колективного управління, яка представляє інтереси авторів і видавців, створена для збору винагороди за фотокопіювання, тривалий час боролася з труднощами при виконанні цього завдання, бо не мала спеціального статусу за законом, а її членство не було досить широким. Через це виготівники копій відмовилися мати справу з REPROECHT, і тільки урядові організації платили певні суми товариству, щоб тільки підтримати систему, яку вони й самі створили.

Вийти з цього безнадійного становища допоміг **Указ від 23 серпня 1985 року**, за яким винагорода за репрографічне

відтворення повинна виплачуватися товариству колективного управління, призначеному Міністерством юстиції. При цьому не тільки інші товариства, а й самі правоволодільці не мали права збирати зазначену винагороду. 19 січня 1986 року REPROECHT був призначений як ексклюзивний уповноважений орган по збору винагороди за репрографічне репродукування.

Законодавством про авторське право **країн Північної Європи** передбачена сильна правова позиція товариств колективного управління правами, що є типовою рисою регулювання питань репрографічного репродукування.

Закони про авторське право країн Північної Європи визнають виключне право автора здійснювати контроль за відтворенням і розповсюдженням своїх творів. У всіх законах передбачені й обмеження права на відтворення для особистого використання. З цією метою твори, які вже були розповсюджені серед публіки, можуть бути відтворені в "єдиному" примірнику ("кількох" примірниках).

У країнах Північної Європи існують спеціальні положення, які дозволяють бібліотекам і архівам робити копії для своїх власних потреб (таких, як збереження їх колекцій, виготовлення копій документів і книг для видачі в тих випадках, коли оригінали знаходяться в поганому стані та дуже дорогі тощо). Таким установам також дозволяється робити єдину копію зі статті, вміщеної у складеному творі, газеті або журналі, або з частини якого іншого опублікованого твору для читачів, які навчаються або займаються науковою роботою (замість видачі оригіналів).

Спільною рисою законодавства країн Північної Європи у галузі репрографічного репродукування є система так званої "поширеної колективної ліцензії", яка застосовується в угодах, укладених між товариствами колективного управління правами і компетентними державними та муніципальними органами, які займаються питаннями фотокопіювання в школах і університетах.

Відповідно до цієї системи вчителі та професори шкіл і університетів, які одержали дозвіл на копіювання від асоціації, що об'єднує більшість національних авторів певної категорії творів, мають право виготовляти копії тієї ж категорії творів, автори яких (включаючи іноземних) не є членами цієї асоціації. Автори, які не є членами асоціації, чиї твори репродукуються таким чином, користуються, наприклад, відносно виплати винагороди таким же режимом, як і члени асоціації, що уклала договір. Вони мають також право, якщо організація, що уклала договір, вирішить використати зібрану винагороду в колективних цілях, індивідуально вимагати виплатити їм винагороду за відтворення їх творів. Для авторів, які не є членами асоціації, діє своєрідна примусова ліцензія.

Існують й інші гарантії захисту прав авторів, що не є членами організації. У Швеції, наприклад, не можна здійснювати відтворення твору на підставі угоди, якщо автор надіслав заяву про заборону відтворення свого твору будь-якою з договірних сторін. У законах також міститься положення для тих можливих випадків, коли користувачі й організації зі збору винагороди не можуть досягти згоди. У цих випадках спір передається на розгляд арбітражного суду, а у Швеції існує інститут спеціального посередника.

В угодах установлено ряд обмежень на фотокопіювання. Ці обмеження, крім визначення граничної кількості виготовлюваних копій і обсягу копійованих частин з різних видів творів, забороняють відтворення деяких раніше опублікованих творів, найбільш вразливих з точки зору фотокопіювання (їх фотокопіювання завдає шкоди нормальній експлуатації таких творів). До них відносяться ноти, збірники відповідей, підручники та інші навчальні посібники.

Між існуючими в країнах Північної Європи методами визначення розмірів винагороди, а також правил її збору і розподілу є певні відмінності. Як правило, застосовуються вибіркові методи, проте у Данії, наприклад, прийнято інше

рішення - користувачі повинні зазначати в своїх даних назву твору, ім'я автора і видавця, а також рік публікації. Вони повинні виготовляти одну додаткову копію, на якій на першій сторінці повинна бути зазначена кількість зроблених копій.

Існують відмінності у системах розподілу винагороди. Тільки **COPYDAN** (Датське товариство колективного управління правами) розподіляє винагороду конкретним авторам і видавцям на підставі вищезазначеної інформації. В інших країнах винагорода перераховується асоціаціям, що представляють авторів і видавців, більш-менш у відповідності з реальним відтворенням відповідних категорій творів, і такі суми спрямовуються на колективні цілі (гранти, субсидії тощо).

Закон Великобританії про авторське право, промислові зразки і патенти 1988 року ввів декілька нових правових рішень, взявши до уваги діяльність Copyright Licensing Agency (CLA), що представляє авторів і видавців.

Закон передбачає для бібліотек і архівів певні випадки вільного використання творів, а відносно освітніх установ — випадки вільного фотокопіювання уривків з опублікованих творів. Копії уривків з опублікованих літературних, драматичних або музичних творів, розмір яких визначається законом, можуть бути зроблені або самою освітньою установою, або за її дорученням з метою освіти, але без порушення авторських прав на твір, або прав на його друкарське оформлення. Не більше 1% будь-якого твору може бути скопійовано за квартал самою освітньою установою або за її дорученням.

Таке копіювання не дозволено, якщо для вчинення таких дій необхідно одержання ліцензії (практично як у системі колективного управління правами), а особа, яка виготовила копії, знала або повинна була знати про це.

Державний секретар має право на прийняття додаткових заходів по гарантуванню освітніх потреб. У тому разі, якщо після розгляду будь-якого подання він дійде висновку, що

відмова певного індивідуального правоволодільця приєднатися до існуючої системи є необґрунтованою, він може видати указ про те, що такий правоволодільець повинен розглядатися як учасник цієї системи. Такі укази можуть бути оскаржені. На підставі рекомендацій, зроблених спеціальною комісією, створеною за його наказом, державний секретар може видати указ, що передбачає введення примусових ліцензій для певних категорій творів.

2.7. Колективне управління правами виконавців і виробників фонограм

В одних країнах виконавці й виробники фонограм створили спільні організації колективного управління правами (наприклад, в Австрії LSG, у Чехії INTERGRAM, у Данії GRAMEX, у Фінляндії фінський Gramex, у ФРН GVL). В інших країнах кожна категорія правоволодільців має окремі організації (SAMI у Швеції — для виконавців, PPL у Великобританії та національні групи IFPI — для виробників фонограм в інших країнах.

У тих випадках, коли йдеться про збір винагороди за публічне виконання фонограм, організації виконавців і виробників фонограм не створюють у деяких країнах своїх служб з відслідкування використання і збору винагороди, а доручають цю роботу авторським організаціям колективного управління правами на публічне виконання. За ці послуги виплачується відповідна винагорода, але ці затрати значно менші від затрат, які необхідні для створення нової системи по відслідковуванню використання і збору винагороди. Таке рішення у тій чи іншій мірі застосовується в Австрії, Данії, ФРН, Угорщині, Італії та Іспанії.

2.8. Колективне управління правами у зв'язку з кабельною ретрансляцією програм, що передаються в ефір

Перший договір, що дає дозвіл на кабельну ретрансляцію програм на базі глобальної системи колективного уп-

равління правами, був укладений у **Бельгії** між **SABAM** (авторською організацією, яка вже мала деякі угоди з колективного управління з кабельними організаціями відносно її власного репертуару) **AGICOA** (Асоціацією з міжнародного колективного управління правами на аудіовізуальні твори) разом з бельгійським членом цієї організації (**BELFITE**), а також зацікавленими організаціями мовлення (представленими в індивідуальному порядку, з одного боку, та **Професійним союзом радіо і телебачення** — з іншого.

Відповідно до цього договору кабельні оператори виплачують паушальну суму за використання репертуару, надаваного організаціями правоволодільців, а останні дають гарантії захисту від можливих претензій з боку третіх осіб.

Після ряду переговорів у 1985 році було укладено угоду про наступний розподіл цих сум: організації мовлення одержують 43, 25%, **AGICOA** — 35,25%, **SABAM** — 21,50%. З 1 січня 1989 року діє інший розподіл: організації мовлення — 43%, **AGICOA** — 35%, **SABAM** — 22%.

Після успіху у **Бельгії** відбувся також "прорив" і в **Нідерландах**, де був виготовлений (а в подальшому і укладений) національний типовий договір між **BUMA** (авторська організація), **AGICOA** і голландським членом цієї організації **SEKAM**, а також зацікавленими організаціями мовлення, з одного боку, і **VECAL** — організація приватних розповсюджувачів сигналів по кабелю, а також **VNG** (організація державних розповсюджувачів сигналів по кабелю) — з іншого.

У **Нідерландах** вдалося досягнути угоди про наступний розділ: організації мовлення одержують 44,5%, **AGICOA** — 33,5%, **BUMA** — 22%.

Подібний договір був укладений також у **ФРН** між зацікавленими правоволодільцями і **Deutsche Bundespost** відносно ретрансляції по кабелю передаваних в ефір програм. Правоволодільців у даному разі представляла авторсько-правова організація **GEMA**.

2.9. Колективне управління правами у зв'язку з домашнім Perezapisom

Першою країною, яка ввела компенсацію за домашній Perezapis у 1965 році, була **ФРН**. Другою стала **Австрія** (1980 р.), третьою — **Угорщина** (1982р.) і потім у ряді інших країн були зроблені подібні кроки (**Франція, Португалія, Іспанія, Швеція**).

Країни, які ввели виплату винагороди за домашній Perezapis, визнали в принципі, що таку винагороду необхідно виплачувати як за аудіо, так і за відеозапис. Оскільки необхідно було вирішити питання про об'єкти, з яких сплачується винагорода, Закон про авторське право ФРН у 1965 році, наприклад, установив виплату винагороди із записувального обладнання, а у 1985 році також і з об'єктів, на які здійснюється Perezapis ("чисті" стрічки). **Португалія та Іспанія** встановили виплату винагороди також із записувального обладнання і з об'єктів, на які здійснюється запис. Інші країни (**Фінляндія, Франція, Угорщина**) встановили виплату винагороди тільки з об'єктів, на які здійснюється запис.

В **Австрії** розподіл за домашній Perezapis у сфері звукозапису здійснюється в наступних пропорціях: 56% перераховується авторам (з яких **AUSTRO-MECHANA**, що управляє правами на механічний запис свого музичного репертуару, одержує 49% і **LITERAR-MECHANA**, що управляє правами на літературні твори, одержує 7%), 20% одержують виконавці (через **LSG** і **OSTIG**), 17% — виробники фонограм (через **LSG**) і 7% одержують організації мовлення (як володільці авторського права або виробники фонограм).

У разі відеозапису розподіл здійснюється за наступними принципами і частково через ті ж самі організації колективного управління, але в цьому разі організації, що представляють виробників кінематографічних творів (**VAM**) і організації мовлення (**VC RUNDFUNK**), також одержують порівняно високий відсоток відрахувань (22,8% і 25,8% відповідно). Закон

містить положення, згідно з яким організації колективного управління зобов'язані виплачувати більшу частину винагороди (понад 50%) до їх систем соціального забезпечення. Практично менше 50% винагороди може бути розподілено серед індивідуальних правоволодільців.

У **Фінляндії** 2/3 винагороди повинно бути використано для розвитку національної культури, головним чином, шляхом інвестицій у розвиток фінської фонографічної індустрії і в розвиток діяльності по боротьбі з "піратством". З решти 1/3 суми винагороди, одержаної від чистих стрічок, призначених для запису звуку, автори одержують 49%, виконавці — 25,5% і продюсери фонограм — 25,5%.

У **Франції** з винагороди, одержаної від чистих стрічок, призначених для запису звуку, 50% надходить авторам і музичним видавцям, 25% — виконавцям, 25% — виробникам фонограм. Винагорода від чистих стрічок, призначених для відеозапису, розподіляється у трьох рівних частках між авторами, виконавцями і продюсерами аудіовізуальних творів. Товариства колективного управління, що діють від імені різних правоволодільців, зобов'язані перераховувати 25% винагороди для розвитку культури.

У **ФРН** з винагороди, зібраної у звукозаписувальній сфері, виконавці одержують 27%, а виробники фонограм — 15% (обидві категорії правоволодільців представлені **GVL**), у той час як автори одержують 58% (з яких **GEMA**, товариство колективного управління правами на публічне виконання і механічний запис музичних творів, одержує 42%, а **WORT** — товариство управління на колективній основі правами на літературні твори — одержує 16%). Стосовно винагороди, зібраної за відеозапис, частки **GVL**, **GEMA** і **WORT** становлять відповідно 21%, 21% і 8%, а 50% надходить до організацій продюсерів аудіовізуальних творів і авторів аудіовізуальних творів.

В **Угорщині** з винагороди, одержаної від чистих стрічок, призначених для запису звуку, 50% виплачується авторам і

розподіляється **ARTISUS**, 30% виплачується виконавцям (ці гроші повинні використовуватися в соціальних цілях), 20% виплачується фонографічній індустрії. Стосовно винагороди, зібраної за чисті стрічки, призначені для відеозапису, автори та інші правоволодільці (виробники аудіовізуальних творів) одержують 70%, а виконавці — 30%.

У Швеції збір від чистих касет, призначених для запису звуку і відеозапису, розглядається як винагорода, порівняно невелика частина якої надходить на покриття власне шкоди, завданої правоволодільцям домашнім перезаписом. 2/3 від зібраної суми використовуються урядом на ідентифіковані цілі, а з решти 80% надходить до культурного фонду і лише 20% розподіляється серед правоволодільців. Із цих сум 40% становлять доходи авторів (**STIM**), у той час як доходи виконавців (**SAMI**) і виробників фонограм (**NIFF** — група **IFPI**) становлять відповідно по 30%. Разом з тим індивідуальні правоволодільці не мають права на одержання своєї частини з цих доходів.

3. ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРАВАМИ В УКРАЇНІ

Колективному управлінню авторським правом і суміжними правами присвячені статті 47-49 Закону України "Про авторське право і суміжні права". Положенням про колективне управління правами відведене належне місце в інших національних законах про авторське право і суміжні права.

Організації управління майновими правами на колективній основі створюються з метою забезпечення майнових прав володільців авторських і суміжних прав у випадках, коли здійснення прав на індивідуальній основі значною мірою обтяжене або неможливе.

Організації управління майновими правами на колективній основі створюються безпосередньо володільцями ав-

торських і суміжних прав і діють відповідно до одержаних від них повноважень, законодавства про авторське право і суміжні права і свого статуту.

Стосовно діяльності щодо управління майновими правами на колективній основі не застосовуються обмеження, передбачені антимонопольним законодавством.

Діяльність щодо управління майновими правами на колективній основі здійснюється на некомерційній основі.

Положення про колективне управління правами не перешкоджають організаціям управління майновими правами на колективній основі нарівні з таким управлінням здійснювати управління майновими правами на індивідуальній основі за договорами з правоволодільцями.

Як правило, не допускається здійснення двома або більше організаціями колективного управління одними й тими ж майновими правами в інтересах одних і тих же категорій володільців прав за одних і тих же способів використання творів або об'єктів суміжних прав.

Повноваження на колективне управління майновими правами надаються безпосередньо володільцями авторських і суміжних прав добровільно на основі письмових договорів, а також за відповідними договорами з іншими (зокрема іноземними) організаціями, які здійснюють управління майновими правами. Такі організації не є авторськими.

Будь-який автор або інший володільець авторських чи суміжних прав, має право надати такій організації за договором повноваження на здійснення своїх майнових прав, а організація зобов'язана взяти на себе здійснення цих прав на колективній основі, якщо управління такими правами відноситься до статутної діяльності цієї організації.

При здійсненні колективного управління організації управління майновими правами на колективній основі укладають: договори про використання творів, які дозволяють використання передбаченими в них способами будь-яких творів, крім вилучених правоволодільцями з укладених такою ор-

ганізацією договорів; договорів про виплату винагороди. Такі договори укладаються в інтересах усіх правоволодільців, зокрема й тих, які ще не передали організації управління майновими правами на колективній основі повноваження на колективне управління їх майновими правами, але відносяться до категорії володільців прав, колективне управління в інтересах яких здійснює така організація.

Умови договорів повинні бути однаковими для всіх користувачів однієї категорії, що визначається залежно від виду і обсягу використовуваних творів. Організація управління майновими правами не має права відмовитися від укладення договору з користувачем без достатніх на те підстав.

Всі можливі майнові претензії володільців авторських або суміжних прав до користувачів, пов'язані з використанням їх творів або об'єктів суміжних прав на підставі таких договорів, повинні бути врегульовані організацією управління майновими правами на колективній основі, що уклала договори.

Користувачі зобов'язані надавати організаціям управління майновими правами на колективній основі відомості про використання творів або об'єктів суміжних прав, а також інші відомості та документи, необхідні для збору, розподілу і виплати винагороди. Перелік відомостей і документів визначається в договорах, укладених організаціями управління майновими правами на колективній основі з користувачами.

Організація управління майновими правами на колективній основі, яка здійснює збір винагороди з користувачів, зобов'язана розподіляти і виплачувати зібрану винагороду безпосередньо правоволодільцем і (або) перераховувати її для розподілу і виплати правоволодільцями іншим організаціям, що представляють інтереси відповідних категорій правоволодільців, на підставі угод з такими організаціями.

Організація управління майновими правами на колективній основі зобов'язана зберігати незапитану винагороду,

вживаючи заходів до пошуку правоволодільців, протягом трьох років від дати надходження на рахунок організації. По закінченні зазначеного строку організація має право включати незапитану винагороду в розподілювані суми або використовувати її на інші цілі в інтересах представлених організацією володільців авторських і суміжних прав.

Володілець авторських прав, який не надав організації повноважень на колективне управління його майновими правами, має право вимагати від такої організації виплатити належну йому винагороду відповідно до здійсненого розподілу, а також, попередивши про це за три місяці, вилучити свої твори з договорів про використання творів, які така організація укладатиме з користувачами в подальшому. При цьому організація управління майновими правами на колективній основі зобов'язана виплатити правоволодільцеві належну йому винагороду, одержану такою організацією від користувачів за раніше укладеними договорами. Порядок вилучення творів і виплати винагороди встановлюється організацією колективного управління.

Організація управління майновими правами на колективній основі виконує в інтересах усіх представлених нею володільців авторських і (або) суміжних прав наступні функції:

- укладає з користувачами договори про використання творів і (або) об'єктів суміжних прав;
- укладає договори про виплату винагороди;
- здійснює збір винагороди;
- розподіляє і виплачує зібрану винагороду в порядку, встановленому такою організацією відповідно до чинного законодавства;
- здійснює без довіреностей від правоволодільців будь-які юридичні дії, необхідні для захисту прав, управлінням якими займається така організація.

Організація управління майновими правами на колективній основі має право з метою виконання зазначених

функцій формувати інформаційні бази даних (реєстри), що містять відомості про твори і (або) об'єкти суміжних прав, а також про авторів і (або) інших правоволодільців.

Для формування інформаційних баз даних (реєстрів) організація управління майновими правами на колективній основі має право у встановленому такою організацією порядку здійснювати депонування творів і (або) об'єктів суміжних прав, а також договорів про передачу прав на твори і (або) об'єкти суміжних прав.

Діяльність організації управління майновими правами на колективній основі здійснюється в інтересах усіх правоволодільців (категорій правоволодільців), представлених такою організацією. З цією метою організація повинна виконувати наступні зобов'язання:

- використовувати зібрану винагороду виключно для розподілу і виплати правоволодільцями. При цьому організація має право відраховувати із зібраної винагороди суми на покриття своїх витрат на збір, розподіл і виплату винагороди, а також спеціальні відрахування, встановлювані за згодою членів такої організації, в порядку, визначеному статутом, для використання в інтересах організації і (або) представлених нею правоволодільців;

- розподіляти згідно з правилами, чинними в організації управління майновими правами на колективній основі, і регулярно виплачувати зібрані суми винагороди пропорційно фактичному використанню творів і об'єктів суміжних прав, встановлюваної на підставі одержуваних від користувачів відомостей або інших, зокрема статистичних даних про використання творів і об'єктів суміжних прав;

- у встановленому організацією порядку надавати право володільцям звіти, що містять відомості про використання їхніх прав і про розміри сум, належних до виплати.

Організація управління майновими правами на колективній основі при здійсненні своєї діяльності з колективного управління відповідає за завдані права володільцеві і (або)

іншим особам збитки у порядку, передбаченому цивільним законодавством.

Іноземні організації управління майновими правами на колективній основі мають право вимагати регулярного надання відомостей про розподіл винагороди, належної іноземним авторам або іншим володільцям авторських прав, яких представляє зазначена іноземна організація, а також іншої необхідної інформації про діяльність організацій, що управляють аналогічними правами, відповідно до угоди про взаємне представництво.

Організація управління майновими правами авторів на колективній основі зобов'язана надавати **державному органу, який здійснює контроль за її діяльністю, інформацію про:**

- зміни, внесені до статуту та інших установчих документів такої організації;
- рішення загальних зборів;
- укладені такою організацією двосторонні та багатосторонні угоди з іноземними організаціями, що управляють аналогічними правами;
- річний баланс, річний звіт і аудиторську перевірку діяльності такої організації;
- прізвища осіб, уповноважених представляти таку організацію.

Державний орган, який здійснює контроль за діяльністю організацій управління майновими правами на колективній основі, має право вимагати від такої організації додаткової інформації, необхідної для перевірки відповідності діяльності організації законодавству про громадські (некомерційні) об'єднання, іншому законодавству, а також статуту такої організації.

Основною організацією в Україні, яка здійснює колективне управління майновими правами, є **Українське агентство з авторських та суміжних прав (УААСП)** — правонаступник Всесоюзного агентства з авторських прав (ВААП) і **Державного агентства України з авторських і суміжних прав**

(ДААСП України). УААСП має спеціальні підрозділи, працівники яких обробляють звіти користувачів, розподіляють та виплачують винагороду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коллективное управление авторским правом и смежными правами: Исследования и рекомендации по созданию и деятельности организаций по коллективному управлению правами. — Женева. — ВОИС, 1990. — 108 с.
2. Право інтелектуальної власності: Підручник для студентів вищих навч. закладів. — 2-е вид., перероб. і допов. — К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2004. — С. 468-474.
3. Гришаев С.П. Интеллектуальная собственность: Учебное пособие. — М.: Юрист, 2003. — С. 85-87.
4. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — С. 245—252.
5. Введение в интеллектуальную собственность. — ВОИС, 1998. — С.532-545.
6. Липчик Д. Авторское право и смежные права / Пер. с фр. — М.: Ладомир; Издательство ЮНЕСКО, 2002. — С. 450—424.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до Закону України "Про авторське право і
суміжні права"
(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, № 43, ст.214)

(витяг)

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

Внести до Закону України "Про авторське право і суміжні права"
(Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 13, ст. 64) зміни,
виклавши його у такій редакції:

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про авторське право і суміжні права

Цей Закон охороняє особисті немайнові права і майнові права авторів та їх правонаступників, пов'язані із створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва — авторське право, і права виконавців, виробників фонограм і відеогам та організацій мовлення — суміжні права.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

організація колективного управління (організація колективного управління майновими правами) — організація, що управляє на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку.

Розділ IV
УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТІВ
АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 45. Способи управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав

Суб'єкти авторського права і суміжних прав можуть управляти своїми правами:

- а) особисто;
- б) через свого повіреного;

в) через організацію колективного управління.

Стаття 46. Управління майновими правами через повіреного

Суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав може доручити управління своїми майновими правами повіреному на підставі укладеного з ним договору-доручення. Здійснюючи управління майновими правами, ця особа діє у межах повноважень, переданих їй суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав.

Стаття 47. Забезпечення колективного управління майновими правами

1. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління.

2. Організації колективного управління створюються суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав та мають статус юридичної особи згідно із законом.

3. Допускається утворення окремих організацій, які управляють певними категоріями майнових прав певних категорій суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, або організацій, які управляють різними майновими правами в інтересах різних категорій суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

4. Особи, які використовують твори, виконання, програми мовлення, примірники фонограм (відеограм), зобов'язані надавати організаціям колективного управління точний перелік використаних творів, виконань, примірників фонограм (відеограм), програм мовлення разом з документально підтвердженими даними про одержані прибутки від їх використання та повинні виплачувати організаціям колективного управління винагороду в передбачений термін і в обумовленому розмірі.

5. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть також доручати управління своїми майновими правами на колективній основі відповідним державним організаціям, установчі документи яких передбачають здійснення таких функцій.

Стаття 48. Діяльність організацій колективного управління

1. Організація колективного управління після її державної реєстрації зобов'язана протягом 30 днів стати на облік в Установі. Про облік організацій колективного управління Установа здійснює публікацію у своєму офіційному бюлетені.

Організації колективного управління діють на основі статутів, що затверджуються в установленому порядку і в межах повноважень, одержаних від суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

2. Організації колективного управління не мають права займатися комерційною діяльністю чи використовувати будь-яким способом об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, доручених їм для управління. На діяльність таких організацій не поширюються обмеження, передбачені антимонопольним законодавством.

3. Повноваження на колективне управління майновими правами передаються організаціям колективного управління авторами та іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав на основі договорів, укладених у письмовій формі.

4. Організації колективного управління можуть управляти на території України майновими правами іноземних суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав на основі договорів з аналогічними іноземними організаціями, в тому числі й про взаємне представництво інтересів.

Організації колективного управління можуть доручати на основі договорів з аналогічними іноземними організаціями управляти на колективній основі за кордоном майновими правами українських суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі й про взаємне представництво інтересів.

5. На основі одержаних повноважень організації колективного управління надають будь-яким особам шляхом укладання з ними договорів невиключні права на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

6. Організація колективного управління має право вимагати від осіб, які використовують об'єкти авторського права і суміжних

прав, надання їм документів, що містять точні відомості про використання зазначених об'єктів, необхідні для збирання і розподілу винагороди.

7. Організація колективного управління зобов'язана надавати Установі таку інформацію:

- а) про зміни, що вносяться до статуту організації;
- б) про укладання двосторонніх чи багатосторонніх договорів з іншими організаціями колективного управління, в тому числі іноземними;
- в) про управління майновими правами осіб, які не передали організації повноважень відповідно до частини третьої цієї статті;
- г) про рішення загальних зборів членів організації, що стосуються договорів управління правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав;
- д) про річний баланс, річний звіт, результати аудиторських перевірок;
- е) про осіб, уповноважених представляти організацію.

Стаття 49. Функції організацій колективного управління

1. Організації колективного управління повинні виконувати від імені суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і на основі одержаних від них повноважень такі функції:

- а) погоджувати з особами, які використовують об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, розмір винагороди під час укладання договору;
- б) укладати договори про використання прав, переданих в управління. Умови цих договорів повинні відповідати положенням статей 31-33 цього Закону;
- в) збирати винагороду за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав у випадках та на підставах, передбачених цим Законом;
- г) розподіляти і виплачувати зібрану винагороду суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав, правами яких вона управляє, а також іншим суб'єктам прав відповідно до цього Закону;
- д) здійснювати інші дії, передбачені чинним законодавством, необхідні для охорони прав, управління якими здійснює організація.

2. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав, які не передали організаціям колективного управління повноважень на уп-

равління своїми правами, в тому числі щодо збирання винагороди, мають право вимагати від організацій колективного управління, які таку винагороду за використання їхніх творів і об'єктів суміжних прав зібрали, виплати цієї винагороди, а також вимагати вилучення своїх творів і об'єктів суміжних прав із дозволів на використання, які надаються організаціями колективного управління шляхом укладання договорів з особами, які використовують ці об'єкти.

3. Організації колективного управління мають право резервувати на своєму рахунку суми незапитаної винагороди, що надійшла їм від осіб, які використовують об'єкти авторського права і (або) суміжних прав. Після трьох років від дня надходження на рахунок організації колективного управління відповідних сум суми незапитаної винагороди можуть бути використані для чергових виплат суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав або спрямовані на інші цілі, передбачені їх статутами, в інтересах суб'єктів авторського права і суміжних прав.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 18 січня 2003 р. № 71

Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та по- рядку її виплати

Відповідно до статті 43 Закону України "Про авторське право і суміжні права" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити розмір винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядок її виплати згідно з додатком.
2. Міністерству освіти і науки розробити у місячний термін із залученням організацій колективного управління майновими правами суб'єктів суміжних прав та затвердити порядок визначення уповноважених організацій, які здійснюватимуть збирання і розподіл ви-

нагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, та визначити у місячний термін після затвердження зазначеного порядку такі уповноважені організації.

Прем'єр-міністр України

В. ЯНУКОВИЧ

Додаток
до постанови Кабінету
Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 71

РОЗМІР

винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядок її виплати

I. Розмір винагороди (роялті)

Вид використання	Розмір винагороди (роялті)
1. Комерційне використання зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань, публічне виконання опублікованих з комерційною метою фонограм та їх примірників, публічна демонстрація опублікованих з комерційною метою відеограм та їх примірників у місцях з платним входом	4 відсотки суми валового збору, одержаного від продажу квитків
2. Комерційне використання зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань, публічне виконання опублікованих з комерційною метою фонограм та їх примірників, публічна демонстрація	1 відсоток доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання об'єктів суміжних прав, або

опублікованих з комерційною метою відеограм та їх примірників у місцях з безплатним входом	2,5 відсотка загальної суми витрат на зазначений вид використання об'єктів суміжних прав у разі відсутності таких доходів
3. Публічне сповіщення та ретрансляція (повторне публічне сповіщення) зафіксованих у фонограмах виконань, а також безпосередньо фонограм, опублікованих з комерційною метою, та їх примірників у передачах ефірного і (або) супутникового радіомовлення	2 відсотки доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання об'єктів суміжних прав
4. Публічне сповіщення та ретрансляція (повторне публічне сповіщення) зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань, а також безпосередньо фонограм і (або) відеограм, опублікованих з комерційною метою, та їх примірників у передачах ефірного і (або) супутникового телебачення	2 відсотки доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання об'єктів суміжних прав
5. Публічне сповіщення та ретрансляція (повторне публічне сповіщення) зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань, а також безпосередньо фонограм і (або) відеограм, опублікованих з комерційною метою, та їх примірників у передачах кабельного радіомовлення і (або) телебачення чи через мережу Інтернет	5 відсотків доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання об'єктів суміжних прав

II. Порядок виплати винагороди (роялті)

1. Цей порядок визначає процедуру нарахування та виплати винагороди (роялті) виробникам фонограм, виробникам відеограм і виконавцям за комерційне використання без їх згоди опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм та їх примірників, а також зафіксованих у них виконань.

2. Юридичні і фізичні особи, які здійснюють комерційне використання фонограм і відеограм, самостійно нараховують суми винагороди відповідно до розділу I цього додатка і перераховують її визначеним МОН уповноваженим організаціям колективного управління майновими правами суб'єктів суміжних прав (далі - уповноважені організації), що створені суб'єктами суміжних прав і не є державними організаціями. Крім того, зазначені юридичні і фізичні особи на підставі договорів про виплату винагороди надають уповноваженим організаціям у письмовій формі в установлені договором терміни відомості, необхідні для збирання і розподілу винагороди, зокрема щодо найменування використаних фонограм і (або) відеограм та зафіксованих у них виконань, їх виробників та виконавців, тривалості кожного використання зазначених об'єктів суміжних прав, розміру одержаних доходів від діяльності, пов'язаної з використанням цих об'єктів, або розміру витрат на здійснення їх використання тощо.

3. У разі проведення концертів, фестивалів, конкурсів, виставок та інших заходів, під час яких планується здійснювати комерційне використання фонограм і (або) відеограм, організатор їх проведення та особа, яка надає приміщення, концертні, танцювальні майданчики, виставкові зали тощо, не пізніше ніж за 5 днів до їх початку інформують про це уповноважені організації.

4. Суми винагороди розподіляються уповноваженими організаціями між відповідними організаціями колективного управління майновими правами суб'єктів суміжних прав, які перебувають на обліку в МОН, на підставі укладених договорів.

Винагорода розподіляється між суб'єктами суміжних прав у такому співвідношенні: виконавцям — 50 відсотків, виробникам фонограм і (або) виробникам відеограм — 50 відсотків загальної суми винагороди.

У разі комерційного використання відеограм, у яких зафіксовано фонограми, винагорода розподіляється між їх виробниками за договором, укладеним між ними або між організаціями колективного управління їх майновими правами, або між кожним із них та відповідною організацією колективного управління.

5. До числа суб'єктів, які здійснюють комерційне використання фонограм і (або) відеограм, належать театри (у тому числі театри-студії, аматорські самодіяльні театри), концертні та циркові об'єднання, філармонії, цирки, клуби, будинки і палаци культури, будинки офіцерів, кіноконцертні зали, дискотеки, танцювальні і концертні майданчики, а також парки, стадіони, спортивні зали, кінотеатри і відеосалони, казино, нічні клуби, салони (зали) ігрових автоматів, бари, кафе, ресторани та інші підприємства громадського харчування, пансіонати, будинки відпочинку, санаторії, готелі, підприємства та організації побутового обслуговування, пасажирського транспорту, особи, які здійснюють публічне сповіщення та ретрансляцію фонограм, відеограм, виконань у передачах ефірного, супутникового, кабельного телебачення та радіомовлення або через мережу Інтернет тощо.

6. Залежно від характеру та тривалості використання фонограм і (або) відеограм та зафіксованих у них виконань розмір винагороди може бути зменшено за погодженням з відповідними суб'єктами суміжних прав або організаціями колективного управління їх майновими правами.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
П О С Т А Н О В А

від 18 січня 2003 р. № 72

Київ

Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав

Відповідно до статей 15 і 37 Закону України "Про авторське право і суміжні права" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити мінімальні ставки:

1) авторської винагороди (роялті) за:

- публічне виконання, публічний показ, публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) творів науки, літератури і мистецтва (додаток 1);
- відтворення і (або) опублікування творів, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах, комерційний прокат їх примірників (додаток 2);
- відтворення і (або) опублікування творів образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва (додаток 3);
- використання, у тому числі відтворення, творів архітектури (додаток 4);
- відтворення і (або) опублікування примірників творів наукової, художньої, публіцистичної та іншої літератури і музичного мистецтва, зафіксованих поліграфічним способом (додаток 5);

2) винагороди (роялті):

- виконавцям за публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) виконань, зафіксованих в опублікованих без комерційної мети фонограмах і (або) відеограмах, за публічне сповіщення у прямому ефірі незафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань (додаток 6);
- виробникам фонограм, виробникам відеограм за публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) їх фонограм і (або) відеограм, опублікованих без комерційної мети (додаток 7).

2. Уповноважити Міністерство освіти і науки разом з Міністерством культури і мистецтв давати роз'яснення з питань застосування цієї постанови.

3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Ради Міністрів УРСР та Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

В.ЯНУКОВИЧ

Інд.28

Додаток 1
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ

авторської винагороди (роялті) за публічне виконання, публічний показ, публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) творів науки, літератури і мистецтва

Вид твору	Ставка винагороди (роялті)*
А. За публічне виконання творів літератури і мистецтва	
1. П'єса, у тому числі для дітей у прозі	8
з них: автору п'єси;	4
режисеру-постановнику;	1
художнику-стенографу і художнику по костюмах.	3

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються як відсоток суми валового збору, що надходить від продажу квитків за публічне виконання одного твору або програми, чи доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі провадження якої відбувається використання творів, а у разі відсутності таких доходів - загальної суми витрат на проведення заходу, під час здійснення якого відбувається використання твору літератури і (або) мистецтва.

у віршах**	9
з них: автору п'єси; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	5 1 3
2. П'єса в ляльковому виконанні у прозі	9
з них: автору п'єси; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	3 1 5
у віршах**	10
з них: автору п'єси; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	4 1 5
3. Інсценізація твору, що не охороняється авторським правом	7
з них: автору інсценізації перекладачу літературного твору (у разі коли переклад літературного твору охороняється авторським правом); режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	2 1 1 3
4. Інсценізація твору, що охороняється ав- торським правом	8,5
з них: автору літературного твору;	2

** Твір вважається написаним віршами, якщо не менше ніж половина тексту, що виголошується зі сцени, викладена у віршованій формі (римованим, білим чи вільним віршем).

автору інсценізації; режисеру-постановнику; перекладачу літературного твору (у разі коли переклад літературного твору охороняється авторським правом); художнику-сценографу і художнику по костюмах.	2 1 0,5 3
5. Переклад п'єси, яка не охороняється авторським правом у прозі	6,5
з них: перекладачу; автору проміжного перекладу (у разі коли проміжний переклад п'єси охороняється авторським правом); режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	2 0,5 1 3
у віршах**	6,5
з них: перекладачу; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	2,5 1 3
6. Переклад п'єси, яка охороняється авторським правом у прозі	9,5
з них: автору п'єси; перекладачу; автору проміжного перекладу (у разі коли проміжний переклад п'єси охороняється авторським правом); режисеру-постановнику;	3 2 0,5 1

** Твір вважається написаним віршами, якщо не менше ніж половина тексту, що виголошується зі сцени, викладена у віршованій формі (римованим, білим чи вільним віршем).

художнику-сценографу і художнику по костюмах.	3
у віршах**	10,5
з них: автору п'єси; перекладачу; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	4 2,5 1 3
7. Переклад інсценізації, яка охороняється авторським правом	9,5
з них: автору інсценізації; перекладачу інсценізації; автору літературного твору (у разі коли літературний твір охороняється авторським правом); режисеру-постановнику; перекладачу літературного твору (у разі коли переклад літературного твору охороняється авторським правом); художнику-сценографу і художнику по костюмах.	1,5 2 1,5 1 0,5 3
8. Опера	11
з них: автору музики (композитору); автору лібрето; хореографу; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	4 2 1 1 3

** Твір вважається написаним віршами, якщо не менше ніж половина тексту, що виголошується зі сцени, викладена у віршованій формі (римованим, білим чи вільним віршем).

9. Опера з перекладом лібрето	12
з них: автору музики (композитору); автору лібрето; перекладачу лібрето; автору проміжного перекладу; хореографу; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	4 1,5 1 0,5 1 1 3
10. Балет	12,5
з них: автору музики (композитору); автору лібрето; хореографу; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	4 1,5 3 1 3
11. Оперета, музична комедія, мюзикл	10
з них: автору музики (композитору); автору п'єси; хореографу; режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	2,5 2,5 1 1 3
12. Оперета, музична комедія, мюзикл з перекладом тексту	11,5
з них: автору музики (композитору); автору п'єси; перекладачу п'єси; автору проміжного перекладу (у разі коли проміжний переклад п'єси охороняється авторським правом); хореографу;	3 2 1 0,5 1

режисеру-постановнику; художнику-сценографу і художнику по костюмах.	1 3
13. Музика, написана спеціально для драматичного твору	2
14. Збірна музика, що супроводжує драматичні твори (за кожний акт, що супроводжується музикою)	1
15. Концерт із симфонічних, вокально- симфонічних, камерних творів і творів для народних інструментів (за всю програму)	14
16. Концерти з інших творів, крім зазначених у пункті 15, у тому числі естрадні, музичні, літературні, концерти народних пісень, свята новорічної ялинки, бали, програми вар'єте тощо (за всю програму)	5
17. Циркова програма (за всю програму)	1
18. Пантоміма, феєрія, балет, що тривають не менше ніж протягом одного самостійного відділу в цирковій програмі (за кожний відділ)	1
19. Сюжетний атракціон, що триває не менше ніж протягом одного самостійного відділу в цирковій програмі (за кожний відділ)	1
20. Оригінальна музика, написана спеціально для супроводження циркової пантоміми, феєрії, балету, атракціону, що триває не менше ніж протягом одного самостійного відділу (за кожний відділ)	0,5

21. Музичні твори з текстом або без тексту (як у разі виконання творів виконавцями, так і в разі виконання примірників творів у запису у місцях з платним входом)	4 відсотки суми валового збору, одержаного від продажу квитків
22. Музичні твори з текстом або без тексту, літературні твори (як у разі виконання творів виконавцями, так і в разі виконання примірників, творів у запису у місцях з безплатним входом)	1 відсоток доходів одержаних з того виду діяльності, у процесі якої відбувається використання творів, а у разі відсутності таких доходів 2,5 відсотка загальної суми витрат організатора на проведення заходу
23. Музичні твори з текстом і без тексту як супровід спортивних змагань, показових виступів спортсменів, показу мод з платним входом	2 відсотки суми валового збору, одержаного від продажу квитків
24. Театралізовані, естрадні, новорічні ялинкові вистави з наскрізним сюжетом	6 відсотків суми валового збору, одержаного від продажу квитків
Б. За публічний показ аудіовізуальних творів та інших творів, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах	
25. Твори науки, літератури і мистецтва (у разі публічного показу примірників аудіовізуальних творів та інших творів, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах):	
у місцях з платним входом	5 відсотків суми валового збору,

	одержаного від продажу квитків
у місцях з безплатним входом	2,5 відсотка доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої відбувається використання творів, а у разі відсутності таких доходів 2,5 відсотка загальної суми витрат на проведення зазначеного виду публічного показу
В. За публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) творів науки, літератури і мистецтва, у тому числі зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах	
26. Твори науки, літератури і мистецтва, публічне сповіщення яких здійснюється у передачах ефірного, супутникового телебачення або зазначених передач або радіомовлення	2 відсотки доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої відбувається публічне сповіщення творів
27. Твори науки, літератури і мистецтва, у тому числі комп'ютерні програми та бази даних, публічне сповіщення яких здійснюється у передачах зазначених передач або кабельного телебачення і творів (або) радіомовлення чи через мережу Інтернет	5 відсотків доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої відбувається публічне сповіщення

Примітки:

1. У разі почергового або одночасного використання творів літератури і мистецтва, зазначених у пунктах 16, 21, 22 і 25 цього додатка, мінімальні ставки винагороди (роялті) нараховуються окремо за кожний вид використання твору.

2. У разі коли твори, зазначені у пунктах 1, 2, 6, 8-12 цього додатка, складаються з двох актів, мінімальні ставки винагороди (роялті) авторам п'єси, музики (опера, балет, оперета, музична комедія, мюзикл), лібрето збільшуються вдвічі, а з трьох і більше актів — збільшуються втричі.

Кількість актів у творі та обсяг віршованого тексту визначаються за відомостями, одержаними від автора, його повіреного або від організації колективного управління його майновими правами.

Наявність перерви (антракту) в спектаклі не впливає на визначення кількості актів у творі.

3. Якщо спектакль складається з кількох одноактних чи одноактного і багатоактного твору, авторська винагорода (роялті) нараховується за кожний твір окремо у розмірі не менше, ніж за визначеною для нього мінімальною ставкою.

4. У разі коли твори, зазначені у пунктах 1-13 цього додатка, виконуються впродовж двох і більше актів, мінімальні ставки винагороди (роялті) авторам інсценізації творів, проміжних перекладів творів, перекладачам творів та їх інсценізацій, режисерам-постановникам, хореографам збільшуються вдвічі.

5. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за музику до драматичних творів нараховуються за кожний акт, що супроводжується музикою, незалежно від кількості музичних номерів, а також від того, звучить музика у прямому (безпосередньому) виконанні чи відтворюється у запису.

6. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за п'єси для дітей застосовуються не тільки дитячими, а й іншими театрами.

За виконання п'єс для дітей, створених за мотивами народних казок, застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені для оригінальних творів (п'єс).

7. За виконання інсценізації, створеної за мотивами власних творів, застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені для оригінальних творів, якщо інсценізація створена без співавторства.

За виконання п'єс, створених за мотивами інших творів, у тому числі творів народної творчості, можуть застосовуватися мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені для п'єс інсценізацій.

8. Мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені пунктами 1-14 цього додатка, застосовуються також у разі концертного виконання твору.

9. Мінімальні ставки винагороди (роялті) для художників-сценографів і художників по костюмах розподіляються за договором між ними.

10. У разі коли у концертній програмі поряд з естрадними творами виконується хоча б один великий симфонічний чи вокально-симфонічний твір (симфонія, ораторія, кантата, симфонічна поема чи увертюра, інструментальний концерт з оркестром тощо) або камерний твір великої форми (тріо, квартет, квінтет, соната) чи багатоактний твір для народних інструментів, застосовується мінімальна ставка винагороди (роялті), встановлена пунктом 15 цього додатка. В інших випадках виконання збірної концертної програми, до якої входять як симфонічні, вокально-симфонічні та камерні твори малих форм, твори для народних інструментів, так і інші твори (літературні, естрадні тощо), застосовується мінімальна ставка винагороди (роялті), встановлена пунктом 16 цього додатка.

11. За виконання циркових новорічних ялинкових вистав, якщо вони спеціально створені для цирку, застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені пунктом 18 цього додатка. Якщо у вартість квитків на новорічні ялинкові вистави та аналогічні заходи включається вартість подарунків, при нарахуванні винагороди (роялті) вартість подарунків із суми валового збору виключається.

12. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за циркову програму, встановлені пунктом 17 цього додатка, застосовуються у разі, якщо її виконання здійснюється на арені цирку чи концерт складається

тільки з циркових номерів. В інших випадках винагорода (роялті) авторам циркових виступів у складі збірної програми нараховується за мінімальними ставками, встановленими пунктом 16 цього додатка.

13. При виконанні музичного твору, що охороняється авторським правом і супроводжує спектакль ляльок-маріонеток (без літературного тексту) та виступи виконавців (артистів) оригінального жанру (ілюзіоністів, психоекспериментаторів тощо), застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті) у розмірі 1 відсотка суми валового збору за весь спектакль чи за кожне відділення концерту, в якому виконується цей музичний твір.

14. При виконанні творів оригінального жанру, які супроводжуються літературним текстом, застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені пунктом 16 цього додатка.

15. Зазначена у цьому додатку винагорода (роялті) нараховується і виплачується залежно від тривалості публічного виконання, публічного показу, публічного сповіщення або ретрансляції творів науки, літератури і мистецтва.

Додаток 2
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ
авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або)
опублікування творів, зафіксованих у фонограмах і (або)
відеограмах, комерційний прокат їх примірників

Вид використання твору	Ставка винагороди (роялті)
1. Відтворення і (або) опублікування творів, зафіксованих на всіх видах матеріальних носіїв, у фонограмах, випуск в обіг виготовлених за межами	8 відсотків відпускної ціни* кожного відтвореного, та належним чи-

України примірників творів згідно з договорами на їх імпорт	ном укомплектованого примірника
2. Відтворення і (або) опублікування творів, включаючи аудіовізуальні, зафіксованих у відеограмах, на всіх видах матеріальних носіїв, випуск в обіг виготовлених за межами України примірників творів згідно з договорами на їх імпорт	8 відсотків відпускної ціни* кожного відтвореного та належним чином укомплектованого примірника
3. Комерційний прокат примірників фонограм	5 відсотків суми, одержаної за комерційний прокат примірників фонограм
4. Комерційний прокат примірників відеограм примірників відеограм	5 відсотків суми, одержаної за комерційний прокат

Примітка.

У разі відтворення у примірниках фонограм і (або) відеограм одночасно творів, що охороняються авторським правом, а також тих, що не охороняються цим правом, авторська винагорода при її нарахуванні зменшується пропорційно тривалості (часу) звучання і (або) демонстрації зафіксованих у цих примірниках творів, що не охороняються авторським правом.

* Відпускна ціна — ціна першого продажу.

Додаток 3
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ
авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або)
опублікування творів образотворчого і декоративно-ужиткового
мистецтва

Вид твору	Ставка винагороди (роялті)*
1. Скульптура	3
2. Живопис	0,5
3. Графіка	5
4. Твори живопису, графіки, скульптури, художньої (за партію промислової фотографії, продукції) декоративно-ужиткового мистецтва, що використовуються як елементи оформлення промислової продукції (шкатулок, коробок, сумок, футлярів, пакетів, упаковок, обкладинок, етикеток, поштових марок, флаконів, спортивних, кондитерських та інших виробів). Твори декоративно-ужиткового мистецтва (твори декоративного призначення: скульптура малих форм, панно, вази, тарелі, тканини та інші предмети, призначені для оформлення приміщень; твори ужиткового призначення: посуд, столові набори, ювелірні вироби, вази,	1

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються як відсоток відпускної ціни кожного примірника твору (виробу), якщо інше не визначено у цьому додатку.

шкатулки, скриньки, корзинки, ляльки, іграшки, меблі та інші художньо оформлені вироби).	
5. Твори з кераміки	
із застосуванням гончарної техніки, ручного ліплення розпису;	3
із застосуванням механічних засобів формування, лиття і декорування.	2
6. Твори з дерева, рогу, кістки, каменю	3
7. Твори із скла, металу, пластмас	
з використанням ручних засобів виготовлення і декорування;	3
з використанням механічних засобів виготовлення і декорування.	2
8. Трикотажні вироби, мереживо	
ручної роботи;	4
машинної роботи;	2
метражне мереживо	0,1 відсотка відпускної ціни погонного метра
9. Твори декоративного ткацтва	
ручної роботи;	4

машинної роботи.	2
10. Тканини декоративні	0,1 відсотка відпускної ціни погонного метра
11. Твори ручного і машинного в'язання	4
12. Килими і килимові роботи (верети, ліжники, налавники тощо)	
ручної роботи;	4
машинної роботи.	2
13. Вироби з вишивкою, плетіння з бісеру	
з ручною вишивкою;	4
з машинною вишивкою вироби з бісеру.	2
14. Текстильна галантерея	4
15. Іграшки	4
настільні, настільні друковані ігри, ляльки, складні технічні, музичні набори; набори меблів, посуду, інструменту, фігурок; конструктори, головоломки	2
м'які набивні, надувні з полімерних плівок і гуми, з паперу і картону	1
фігурки тварин, казкових і літературних персонажів;	

каталки; мозаїки	0,5
ялинкові іграшки та прикраси	0,2
16. Предмети-прикраси, в тому числі ювелірні вироби з	
-----	-----
дорогоцінних металів	0,05
недорогоцінних металів	1
17. Меблі	
18. Шпалери	0,01 відсотка відпускної ціни погонного метра
19. Клейонка, плівка	0,01 відсотка відпускної ціни погонного метра
20. Плитка керамічна з малюнком	0,02 відсотка відпускної ціни 1 кв. метра
21. Плитка керамічна багатоколірна з малюнком (якщо малюнок складається з набору плиток)	0,06 відсотка відпускної ціни одного набору плиток
22. Художній багет	1 відсоток відпускної ціни погонного метра

Примітка.

За відтворення творів дрібної пластики і мініатюрної скульптури застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті), встановлені цим додатком за відтворення скульптурних творів.

Додаток 4
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ
авторської винагороди (роялті) за використання, у тому числі
відтворення, творів архітектури

Вид творів архітектури	Ставка винагороди (роялті)*
1. Зображення творів архітектури, що використовуються як елементи оформлення промислової продукції (шкатулок, коробок, сумок, футлярів, пакетів, упаковок, обкладинок, етикеток, поштових марок, флаконів, спортивних, кондитерських та інших виробів)	
до 100 примірників	1
понад 100 примірників	0,5
2. Зображення творів архітектури на керамічних виробах, металевому литві, пластмасових виробах, виробах з дерева, скла тощо	
до 100 примірників	2**
від 101 до 500 примірників	1**
понад 500 примірників	0,5**

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються як відсоток відпускної ціни кожного примірника твору (виробу).

** Ставки винагороди (роялті) встановлено для авторів творів архітектури. Винагорода авторам творів образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, до яких увійшли твори архітектури, встановлюється окремо від зазначених ставок.

3. Зображення творів архітектури на календарях, листівках, моделях, плакатах та іншій друкованій продукції	0,5
4. Малі архітектурні форми (лави, фонтани, альтанки, огорожі, ліхтарі, декоративні вази для квітів тощо) за наявності характерних особливостей, що дають підставу віднести їх до оригінальних творів	1
5. Елементи архітектурного оформлення інтер'єрів (фігурні елементи підвісних стель, підлоги, світильників, дверних ручок тощо)	1
6. Архітектурна графіка (відтворення), що застосовується у комерційних виданнях	0,5
7. Кіоски, навіси на зупинках транспорту, торговельні павільйони, рекламні стенди тощо	
до 50 примірників	3
від 51 до 100 примірників	2
понад 100 примірників	1

Вид застосування творів архітектури	Ставка винагороди (роялті)*
1. Повторне використання проектів будинків і споруд або елементів проектів (у разі коли під час проектування будинків і споруд не	

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються як відсоток суми винагороди за створення твору архітектури або відповідної його частини на час використання проекту.

передбачалося їх подальше використання як типових проектів)	25
2. Внесення змін в існуючі споруди за погодженням з автором	5
3. Використання (прив'язка) типових проектів будинків і споруд	2

Примітка.

Винагорода за повторне використання проектів творів архітектури виплачується авторам повторного використання (прив'язки) типових проектів будинків і споруд.

Додаток 5
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ
авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або)
опублікування примірників творів наукової, художньої,
публіцистичної та іншої літератури і музичного мистецтва,
зафіксованих поліграфічним способом

А. Оригінальні літературно-художні твори

Вид твору	Тираж, тис. примірників	Ставка винагороди (роялті)*
1. Твори художньої прози обсягом до 1 авторського аркуша (в тому числі для дітей, оповідання, науково-художня та художньо-документальна література, п'єси, сценарії):		

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за 1 авторський аркуш обсягом 40 тис. друкованих знаків або за 1 віршований рядок виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

звичайне видання; масове видання.	до 15 до 50	2 2,5
2. Одноактна п'єса	(якщо обсяг п'єси менший ніж 36 тис. друкованих знаків)	1,8**
3. Запис та обробка творів народної творчості у прозі: звичайне видання; масове видання.	до 15 до 50	1 1,5
4. Поезія (в тому числі для дітей, віршовані п'єси): звичайне видання; масове видання.	до 8 до 20	0,01 0,03
5. Вірш (до 30 рядків) і віршований текст пісень	незалежно від обсягу	0,5**
6. Запис та обробка віршованих творів народної творчості: звичайне видання; масове видання.	до 8 до 20	0,01 0,02
7. Твори у тематичних і репертуарних збірниках, у тому числі для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, проза: звичайне видання; масове видання. поезія: звичайне видання; масове видання.	до 15 до 50 до 15 до 50	1,5 2,5 0,2 0,3

** Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

8. Епіграма, віршований текст для плаката		0,1**
9. Твори для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку (в прозі обсягом до 1 авторського аркуша, віршовані — до 100 рядків): звичайне видання; масове видання.	до 25 до 50	1,5** 2**
10. Переказ та обробка літературних творів для дітей: звичайне видання; масове видання.	до 25 до 50	1 1,5
11. Науково-популярна література для дітей: звичайне видання масове видання	до 30 до 50	1,5 2
12. Книги із серії "Шкільна бібліотека": проза; поезія.	50 — 100 50 — 100	2,5 0,02
13. Твори з критики, літературознавства, мистецтвознавства: звичайне видання; масове видання; видання обсягом до 0,5 авторського аркуша.	до 6 до 20	2 2,5 1**
14. Літературні мініатюри		0,2**
15. Оригінальні бібліографічні роботи, бібліографічні покажчики,		

** Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

анотації, календарі подій, літописи життя та діяльності		2*
16. Коментарі, примітки, виноски до літературно-художніх творів		0,5*
17. Вступні статті, передмови, післямови		1,5*

Примітки:

1. Мінімальні ставки винагороди (роялті), зазначені у пунктах 1, 2, 5, 8, 14, 15, 16, 17 і абзаці третьому пункту 13 частини А цього додатка, встановлюються незалежно від тиражу.

2. Оплата за видання провадиться таким чином:

а) творів тиражем нижче від норми тиражу звичайного видання - в розмірі 100 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) за звичайне видання. Перевищення норми тиражу оплачується як одне або кілька повторних видань. Перевищення норми тиражу на неповну тиражну норму оплачується пропорційно кількості випущених примірників;

б) творів одразу масовим тиражем, без попереднього звичайного видання — як за одне звичайне (100 відсотків) і одне масове видання (100 відсотків). Надалі при перевиданні таке видання оплачується як одне масове;

в) якщо першому масовому виданню передувало одне або кілька звичайних видань — за мінімальною ставкою винагороди (роялті) для масового видання в розмірі 100 відсотків. Наступні масові видання підраховуються окремо і оплачуються за мінімальними ставками винагороди (роялті) для перевидань, визначеними у цьому додатку.

3. У разі коли твори вміщуються в підручниках, хрестоматіях та іншій навчальній літературі, винагорода (роялті) виплачується за мінімальними ставками для звичайного видання із застосуванням норм тиражів для підручників.

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за 1 авторський аркуш обсягом 40 тис. друкованих знаків або за 1 віршований рядок виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

4. За видання в перекладі українською мовою літературно-художнього твору, виданого спочатку однією з мов народів світу (крім російської), застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті) авторів оригінального твору у розмірі 60 відсотків мінімальної ставки винагороди, встановленої для першого видання мовою оригіналу.

За видання в перекладі українською мовою літературно-художнього твору, виданого спочатку російською мовою, застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті) авторів оригінального твору у розмірі 60 відсотків мінімальної ставки винагороди за відповідний вид літературно-художнього твору.

За видання в перекладі російською мовою літературно-художнього твору, виданого спочатку українською мовою, застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті) авторів оригінального твору у розмірі 60 відсотків мінімальної ставки винагороди, встановленої для першого видання мовою оригіналу.

За кожне перевидання зазначених творів у перекладі мовами народів світу (включаючи російську) застосовуються мінімальні ставки винагороди (роялті) авторів оригінального твору у розмірі 70 відсотків мінімальної ставки винагороди, встановленої за перше видання в перекладі.

5. За видання вибраних творів та односторонніх літературно-художніх творів одного автора винагорода (роялті) виплачується за кожний твір окремо (за його обсягом) залежно від кількості попередніх видань із застосуванням мінімальних ставок винагороди (роялті) і норм тиражу, встановлених для цього виду твору.

Аналогічно оплачуються літературно-художні твори, розміщені в збірниках творів різних авторів, крім випадків, коли передбачено акордну оплату незалежно від обсягу.

6. За твори, написані за спеціальним замовленням для сліпих рельєфно-крапковим шрифтом, винагорода (роялті) авторам виплачується на загальних підставах.

Б. Оригінальні твори політичної, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури

Вид літератури	Ставка винагороди (роялті)*
1. Суспільно-політична література	1,5
2. Масово-політична література	1,5
3. Література з науково-теоретичних питань, монографії з усіх галузей знань (крім літературознавства, мистецтвознавства)	1,5
4. Науково-популярна література з усіх галузей науки і техніки (крім науково-популярної літератури для дітей)	1
5. Шахово-шашкова література	1
6. Науково-освітня (в тому числі краєзнавча, туристська і спортивна), виробничо-технічна література з усіх галузей знань і господарської діяльності (в тому числі з питань обміну передовим досвідом), науково-технічні та інші довідники, статистичні збірники, календарі-довідники, довідники-каталоги на обладнання, путівники	0,75
7. Підручники, навчальна література (в тому числі навчально-методична)	1,5
8. Навчальні посібники для всіх видів навчальних закладів і для всіх форм навчання	0,75
9. Лекції та курси лекцій для інститутів підвищення кваліфікації, вищих, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів	0,75

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за 1 авторський аркуш обсягом 40 тис. друкованих знаків виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

10. Література з методики та організації навчального процесу, педагогічна література для батьків	0,75
11. Наочні посібники, тексти настінних таблиць для навчальних закладів і лекційної пропаганди	0,75
12. Статті для енциклопедій, енциклопедичних словників та довідників	1,5
13. Тлумачні словники, словники спеціальних термінів, синонімів	0,75
14. Лексичні та орфографічні словники: мов з буквеною писемністю; мов рідкісних, стародавніх, з писемністю в'яззю, власною графікою, ієрогліфами і клинописом.	1 1,5
15. Реферати та огляди	0,5
16. Вступні статті, передмови, післямови	1,5
17. Оригінальні бібліографічні праці, бібліографічні покажчики, анотації, календарі подій, літописи життя та діяльності	1,25
18. Коментарі, примітки, виноски до творів політичної, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури	0,5
19. Відривні календарі: оригінальні твори; добір літературного матеріалу та ілюстрацій для календарів.	0,1 % за замітку 0,02 % за відривний листок

20. Вікторини, головоломки, загадки, криптограми, кросворди, ребуси, чайнворди, шаради	0,1**
21. Настільно-друковані ігри (розроблення ігрових принципів і написання пояснювального тексту)	1**
22. Альбоми та набори для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку (для розфарбовування, саморобок тощо), книжки-іграшки. Розроблення теми, конструкції та написання пояснювального тексту	0,5**

Примітки:

1. До суспільно-політичної літератури належить масово-політична, науково-популярна і монографічна література з історії, державного будівництва, філософії, економіки, держави і права, міжнародних відносин.

2. Винагорода (роялті) за вступну статтю, передмову, післямову, написану автором до свого твору, виплачується за мінімальними ставками, встановленими для зазначених у цьому додатку творів.

3. Мінімальні ставки винагороди (роялті), зазначені у частині Б цього додатка, встановлюються незалежно від тиражу, крім творів, зазначених у пунктах 21 і 22, норма тиражу для яких береться в обсязі 100 тис. примірників.

4. За оригінальні твори суспільно-політичної літератури додатково виплачується:

- за масово-політичні і науково-популярні видання тиражем понад 25 тис. прим. — 50 відсотків, тиражем понад 50 тис. прим. — 75 відсотків винагороди (роялті);

- за монографічні видання тиражем понад 10 тис. прим. — 50 відсотків, тиражем понад 20 тис. прим. — 75 відсотків винагороди (роялті);

- за краєзнавчу літературу тиражем понад 50 тис. прим. — 50 відсотків, тиражем понад 100 тис. прим. — 75 відсотків винагороди (роялті);

** Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

за підручники і навчальні посібники тиражем понад 100 тис. прим.
— 50 відсотків винагороди (роялті).

5. За видання підручників і навчальних посібників для вищих, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів мінімальні ставки винагороди (роялті) застосовуються для нарахування і виплати винагороди за максимальний обсяг підручника чи навчального посібника, визначений в установленому порядку, незалежно від фактичного обсягу поданого автором рукопису та випущеного у світ підручника чи навчального посібника.

Якщо підручник чи навчальний посібник при перевиданні переробляється, винагорода (роялті) виплачується тільки за ту частину нового матеріалу, яка разом із старим не перевищує встановленого максимального обсягу підручника чи навчального посібника.

6. За видання різних видів збірників творів політичної, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури (крім художньої) винагорода (роялті) нараховується і виплачується за кожний твір залежно від його обсягу у зазначеному збірнику; зібрання творів оплачується як нове видання.

7. Перевиданням творів політичної, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури (крім художньої) вважається кожне нове видання цих творів, випущене в обіг після закінчення встановленого договором чи законом терміну випуску попереднього видання або випущене в межах цього терміну, але з переробкою чи доповненням новим текстом, окремими главами, частинами, розділами, параграфами або абзацами.

В. Музичні та музично-літературні твори

Вид твору	Тираж, тис. примірників	Ставка винагороди (роялті) *
1. Опера (багатоактна)	1000 клавирів 100 партитур	12

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

2. Балет (багатоактний)	1000 клавiрів 100 партитур	8
3. Багатоактні оперета, музична комедія, мюзикл	1000 клавiрів 100 партитур	7
4. Одноактні опера, балет, оперета, музична комедія, мюзикл	1000 клавiрів 100 партитур	2
5. Симфонія	1000 клавiрів 100 партитур	7
6. Ораторія	1000 клавiрів 100 партитур	7
7. Кантата	1000 клавiрів 100 партитур	4
8. Концерт для інструментів, які виконують соло з оркестром, концерт для оркестру, великий програмний симфонічний твір (поема)	1000 клавiрів 100 партитур	5
9. Сюїта, увертюра, фантазія, рапсодія та інші аналогічні симфонічні твори	500 партитур	4
10. Невеликі симфонічні твори (марш, танець та інші)	500 партитур	2
11. Концерт для інструментів, які виконують соло з оркестром, сюїта, увертюра, фантазія, попури	1000 клавiрів 500 партитур	4
12. Твори малих форм (марш, танець та інші)	1000 партитур	1

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

13. Сюїта, увертюра, фантазія	1000 партитур	1,5
14. Невеликі п'єси (марш, танець та інші)	1000 партитур	1
15. Квінтет, квартет, тріо та інші ансамблі, сольна або ансамблева соната	1000 партитур	2,5
16. Сюїта для камерного ансамблю, варіації, скерцо та інші камерні твори	1000 партитур	2
17. Багаточастинні твори для хору без інструментального супроводу	1000	4
18. Одночастинні твори для хору без інструментального супроводу	1000	1
19. Багаточастинні твори для хору в супроводі фортепіано, баяна або інших інструментів	1000	2,5
20. Одночастинні твори для хору в супроводі фортепіано, баяна або інших інструментів	1000	1
21. Вокальні ансамблі з супроводом і без супроводу (дует, тріо, квартет, квінтет та інші)	1000	2
22. Самовчителі з музики	1000	2
23. Школи з музики	1000	2
24. Лібрето опери	тираж встановлюється за відповідними видами музичних творів	4

25. Лібрето оперети, музичної комедії	тираж встановлюється за відповідними видами музичних творів	3
26. Лібрето одноактної опери, оперети, музичної комедії	тираж встановлюється за відповідними видами музичних творів	2
27. Лібрето ораторії	тираж встановлюється за відповідними видами музичних творів	1,5*
28. Лібрето кантати	тираж встановлюється за відповідними видами музичних творів	1*

Примітки:

1. Оригіналом примірника твору вважається, як правило, партитура, а клавір розцінюється як перекладення і оплачується в розмірі до 40 відсотків винагороди (роялті) за оригінальний твір.

В окремих випадках (при виданні таких музичних творів, як опера, балет, оперета, музична комедія, мюзикл, інструментальний концерт) оригіналом примірника твору може вважатися клавір.

2. За видання підручників і навчальних посібників з музики, книг з питань музикознавства, історії та теорії музики, а також інших літературних творів, пов'язаних з музикою, винагорода (роялті)

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

виплачується в порядку, встановленому для відповідних видів літературних творів.

3. За видання музичних творів винагорода (роялті) виплачується з урахуванням тиражу в розмірі:

а) тиражем нижче за норму — 100 відсотків ставки цієї винагороди;
б) тиражем, який перевищує норму, за другу і кожен наступну повну норму тиражу — 70 відсотків ставки, а за неповну норму тиражу — 70 відсотків ставки цієї винагороди із зменшенням її розміру пропорційно неповній нормі тиражу.

4. За видання лібрето окремою брошурою норма тиражу видання встановлюється в кількості 5 тис. примірників.

5. Вільні обробки мелодій (оригінальна музична фактура обробок) оплачуються в розмірі 100 відсотків ставки винагороди (роялті) за оригінальні твори.

6. Обробки, якими до музичної фактури оригінального твору вносяться нові творчі елементи, оплачуються в розмірі не менше ніж 75 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) за оригінальні твори.

Г. Збірники творів

Вид збірника	Ставка винагороди (роялті)*
1. Тематичні збірники і книги енциклопедичного характеру (в тому числі для дітей)	0,5
2. Хрестоматії з художньої літератури	0,5
3. Збірники літературно-художніх матеріалів:	
з науково-текстологічною підготовкою;	0,3
без науково-текстологічної підготовки.	0,2

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за 1 авторський аркуш обсягом 40 тис. друкованих знаків виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

4. Збірники крилатих слів, прислів'їв, приказок, літературних мініатюр	0,75
5. Збірники, одностомники, вибрані твори і зібрання творів літератури (крім художньої): з науково-текстологічною підготовкою; без науково-текстологічної підготовки (за одну відібрану назву).	0,2 0,1
6. Музичні збірники переважно із словесним текстом	0,2
7. Музичні збірники переважно з музичним матеріалом (за кожний твір, включений до збірника)	0,1 **
8. Альбоми та інші видання переважно з ілюстративним матеріалом	0,5

Примітки:

1. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за упорядкування збірників нараховуються і виплачуються їх упорядникам незалежно від тиражу.

2. Упоряднику збірника, який є водночас автором окремих його розділів, винагорода (роялті) за упорядкування цих розділів не виплачується.

3. Винагорода (роялті) за перевидання збірників творів народної музики виплачується за умови самостійної обробки упорядником творів, які включено до збірника.

4. У разі виплати винагороди (роялті) за упорядкування збірників 1 авторський аркуш прирівнюється до 700 віршованих рядків (для поезії) або 3 тис. кв. сантиметрів (для ілюстрацій).

В альбомах, які випускаються форматом не менше 1/8 паперового аркуша 60 x 90 сантиметрів, авторський аркуш дорівнює 8 полосам альбому.

** Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

Д. Переклади творів

Вид перекладу	Ставка винагороди (роялті)*
1. Художня проза (в тому числі для дітей, науково-художня та художньо-документальна література, п'єси, сценарії, твори з критики, літературознавства, мистецтвознавства): звичайне видання; масове видання.	0,8 1
2. Поезія (в тому числі для дітей, віршовані п'єси): звичайне видання; масове видання.	0,008 0,01
3. Віршовані тексти пісень незалежно від обсягу	0,5**
4. Соціально-економічні, філософські, юридичні, природничо-наукові, науково-теоретичні твори, виробничо-технічна література та довідники: з української на іноземні мови; з іноземної на українську, з однієї іноземної мови на іншу іноземну мову.	0,6 0,5
5. Інша література: з української на іноземні мови; з іноземної на українську, з однієї іноземної мови на іншу іноземну мову.	0,5 0,4

Примітки:

1. Переклади з рідкісних мов з писемністю в'яззю, власною графікою, ієрогліфами, клинописом, а також із стародавніх мов (як і переклади на іноземні мови, віднесені до рідкісних мов, з писемністю в'яззю, власною графікою, ієрогліфами, клинописом) творів, зазначених у пунктах 4-5 частини Д цього додатка, оплачуються за

* Ставки винагороди (роялті) нараховуються за 1 авторський аркуш обсягом 40 тис. друкованих знаків або за 1 віршований рядок виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

** Ставки винагороди (роялті) нараховуються за весь твір виходячи з розміру мінімальної заробітної плати.

мінімальною ставкою винагороди (роялті) перекладачеві, збільшеною на 25 відсотків.

2. Розрахунковий обсяг тиражу (звичайного або масового) для перекладів творів, зазначених у пунктах 1-2 частини Д цього додатка, визначається тиражем, встановленим частиною А цього додатка для відповідних оригінальних творів. Оплата звичайних та масових видань таких перекладів здійснюється у порядку, передбаченому приміткою 2 до частини А цього додатка.

Мінімальні ставки винагороди (роялті) перекладачеві, зазначені у пунктах 3 — 5 частини Д цього додатка, встановлюються незалежно від тиражу.

3. Мінімальні ставки винагороди (роялті) перекладачеві за видання в перекладі творів художньої, політичної, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури, а також музичних творів з текстом встановлюються для:

а) літературно-художніх творів (у тому числі в літературно-художніх журналах), виданих спочатку однією з іноземних мов, у перекладі іншими іноземними мовами — в розмірі 30 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) перекладачеві, встановленої для першого видання таких творів мовою оригіналу;

б) творів політичної, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури (крім художньої), виданих спочатку однією іноземною мовою, у перекладі іншими мовами, в тому числі іноземними, — в розмірі 30 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) перекладачеві, встановленої для першого видання відповідних видів творів мовою оригіналу;

в) творів художньої, наукової, виробничо-технічної, навчальної та іншої літератури за перше видання в перекладі іноземними мовами, якщо до цього вони не публікувалися жодною з мов, — у розмірі 100 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) перекладачеві, встановленої для оплати першого видання відповідних творів мовою оригіналу;

г) текстів до музичних творів, які вже видавалися раніше мовами народів світу, за видання в перекладі іноземними мовами (разом з нотами музичних творів або як пояснення до спектаклю чи концерту) — у розмірі 30 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) перекладачеві, встановленої для оплати першого видання відповідних творів мовою оригіналу, незалежно від мовних варіантів і тиражу.

4. Оплата видавництвом вартості перекладу твору здійснюється за рахунок винагороди (роялті) для літературного перекладача.

Винагорода (роялті) за підрядкові переклади виплачується одноразово незалежно від тиражу. За перевидання перекладу твору винагорода (роялті) не виплачується.

5. Винагорода (роялті) за переклад текстів для музичних творів, що видаються разом з написаною до них музикою, нараховується і виплачується за мінімальною ставкою винагороди (роялті), встановленою за звичайне видання перекладів відповідних літературно-художніх творів.

Е. Ілюстрації

1. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за ілюстративний матеріал у книгах, альбомах тощо, поданий автором видання, становлять:

а) за оригінальні ілюстрації, подані автором у готовому вигляді, придатному для виготовлення друкарської форми, — 100 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) за текст;

б) за оригінальний ілюстративний матеріал, який потребує доопрацювання, підмальовування, підправлення або ретуші за поданими автором оригіналами, а також ілюстрації, які потребують перемальовування, креслення за поданими автором начерками, ескізами або фотографіями, — 40 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) за текст;

в) ілюстрації, дібрані автором тексту з інших видань або матеріалів із зазначенням джерел або з доданням вирізок, — 25 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) за текст.

2. У разі виплати винагороди (роялті) за ілюстрації в альбомах, що видаються форматом не менше 1/8 паперового аркуша розміром 60 x 90 сантиметрів, авторський аркуш дорівнює 8 полосам альбому. В інших виданнях за ілюстрації (в тому числі нотні приклади) авторський аркуш дорівнює площі розміром 3 тис. кв. сантиметрів, зайнятій ілюстраціями у надрукованому творі.

3. При обчисленні авторського аркуша в книгах (у тому числі в музичних збірниках переважно із словесним текстом) площа розміром 3 тис. кв. сантиметрів, зайнята нотними прикладами, прирівнюється до одного авторського аркуша. Нотні приклади, розміщені в книгах, оплачуються: оригінальні — в розмірі 100 відсотків мінімальної ставки винагороди (роялті) за аркуш, запозичені - 25 відсотків зазначеної ставки.

Примітки:

1. Мінімальні ставки авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або) опублікування творів наукової, художньої, публіцистичної та іншої літератури і музичного мистецтва, які складаються з частин, що мають самостійне значення, нараховуються тільки за ту частину твору, яка охороняється авторським правом. У разі коли твір опубліковується в різний час частинами, що мають самостійне значення, авторська винагорода (роялті) виплачується за кожну частину окремо.

2. За опублікування творів літератури і музичного мистецтва, створених за мотивами інших творів, у тому числі творів народної творчості, виплачується авторська винагорода (роялті) за ставками, встановленими пунктом 1 частини А цього додатка.

3. За нові складові творів - окремі глави, частини, розділи, параграфи, абзаци, передмови, коментарі тощо, які включено до творів, що перекладаються іноземними мовами, винагорода (роялті) нараховується і виплачується одноразово в розмірі 100 відсотків її мінімальної ставки, встановленої за видання творів відповідного виду літератури мовою оригіналу, незалежно від мовних варіантів і тиражу.

4. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за ілюстрований матеріал у творі, наданий автором твору, автору ілюстрації нараховуються окремо.

Додаток 6
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ
винагороди (роялті) виконавцям за публічне сповіщення або
ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) виконань,
зафіксованих в опублікованих без комерційної мети фонограмах і
(або) відеограмах, публічне сповіщення у прямому ефірі
незафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань

Вид використання виконань	Ставка винагороди (роялті)
1. Публічне сповіщення або ретрансляція (повторне публічне сповіщення) зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах та їх примірниках виконань у передачах ефірного, супутникового радіомовлення і (або) телебачення	1 відсоток доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання виконань
2. Публічне сповіщення або ретрансляція (повторне публічне сповіщення) зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах та їх примірниках виконань у передачах кабельного радіомовлення і (або) телебачення чи через мережу Інтернет	2,5 відсотка доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання виконань
3. Публічне сповіщення у прямому ефірі незафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань	10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством

Примітки:

1. Зазначена у цьому додатку винагорода (роялті) нараховується і виплачується залежно від тривалості публічного сповіщення виконання у передачах ефірного, супутникового, кабельного телебачення і радіомовлення чи через мережу Інтернет.

2. Зазначена у цьому додатку винагорода (роялті) нараховується і виплачується незалежно від того, передаються виконання у прямому ефірі чи звучать у запису.

Додаток 7
до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ

винагорода (роялті) виробникам фонограм і виробникам відеограм за публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) їх фонограм, відеограм, опублікованих без комерційної мети

Вид використання твору	Ставка винагорода (роялті)
1. Публічне сповіщення або ретрансляція (повторне публічне сповіщення) відеограм у передачах ефірного, супутникового телебачення	1 відсоток доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання відеограм
2. Публічне сповіщення або ретрансляція (повторне публічне сповіщення) відеограм у передачах кабельного телебачення чи через мережу Інтернет	2,5 відсотка доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання відеограм
3. Публічне сповіщення або ретрансляція (повторне публічне сповіщення) фонограм у передачах ефірного, супутникового радіомовлення і (або) телебачення	1 відсоток доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі якої здійснюється використання фонограм
4. Публічне сповіщення або ретрансляція (повторне публічне сповіщення) фонограм у передачах кабельного ра-	2,5 відсотка доходів, одержаних з того виду діяльності, у процесі

діомовлення чи через мережу Інтернет	якої здійснюється використання фонограм
--------------------------------------	---

Примітка.

Зазначена у цьому додатку винагорода (роялті) нараховується і виплачується залежно від тривалості публічного сповіщення або ретрансляції примірників фонограм і (або) відеогам у передачах ефірного, супутникового, кабельного телебачення і (або) радіомовлення чи через мережу Інтернет.

З М І С Т

1. Поняття і становлення колективного управління та його роль у здійсненні авторського права і суміжних прав	3
2. Основні сфери і типові форми колективного управління авторським правом і суміжними правами 6	
2.1. Гносеологічні аспекти утворення організацій колективного управління	6
2.2. Колективне управління правом на публічне виконання музичних творів "малих форм"	8
2.3. Колективне управління механічними правами ...	10
2.4. Колективне управління правами на публічне виконання драматичних творів	12
2.5. Колективне управління правом слідування	14
2.6. Колективне управління правами на репрографічне репродукування творів	17
2.7. Колективне управління правами виконавців і виробників фонограм	25
2.8. Колективне управління правами у зв'язку з кабельною ретрансляцією програм, що передаються в ефір	25
2.9. Колективне управління правами у зв'язку з домашнім перезаписом	27
3. Діяльність організацій колективного управління правами в Україні	29
Література	35
Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 71 "Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати"	40

Додаток до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 71 “Розмір винагороди (роялті)
за використання опублікованих з комерційною метою
фонограм і відеограм та порядок її виплати” 41

Постанова Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72 “Про затвердження
мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання
об’єктів авторського права і суміжних прав” 45

Додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки
авторської винагороди (роялті) за публічне
виконання, публічний показ, публічне сповіщення
або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення)
творів науки, літератури і мистецтва” 46

Додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки
авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або)
опублікування творів, зафіксованих у фонограмах і (або)
відеограмах, комерційний прокат їх примірників” 56

Додаток 3 до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки
авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або)
опублікування творів образотворчого і
декоративно-ужиткового мистецтва” 58

Додаток 4 до постанови Кабінету Міністрів України
від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки
авторської винагороди (роялті) за використання,
у тому числі відтворення, творів архітектури” 62

Додаток 5 до постанови Кабінету Міністрів України

від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки авторської винагороди (роялті) за відтворення і (або) опублікування примірників творів наукової, художньої, публіцистичної та іншої літератури і музичного мистецтва, зафіксованих поліграфічним способом” 64

Додаток 6 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки винагороди (роялті) виконавцям за публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) виконань, зафіксованих в опублікованих без комерційної мети фонограмах і (або) відеограмах, публічне сповіщення у прямому ефірі незафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах виконань” 82

Додаток 7 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72 “Мінімальні ставки винагороди (роялті) виробникам фонограм і виробникам відеограм за публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) їх фонограм, відеограм, опублікованих без комерційної мети” 83

Наукове видання

Володимир Степанович Дроб'язко

**КОЛЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ АВТОРСЬКИМ
ПРАВОМ І СУМІЖНИМИ ПРАВАМИ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД І НАЦІОНАЛЬНА
ПРАКТИКА**

Підписано до друку 17.10.2006.

Формат 60х90 1/16. Папір офсетний.

Гарнітура SchoolBookСТТ. Ум. друк. арк. 3,0

Наклад 300 прим.

Друк ПП “Авокадо”

04080, м. Київ, вул. Констянтинівська, 73

тел./факс 417-21-70